

naš tednik

LETO XXXII. — Številka 1 3. januarja 1980 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Iz uredništva:

V TEJ ŠTEVILKI

Z novim letom moremo poročati tudi nekaj novega v našem listu: na 5. strani rubriko „Mi za Vas“, ki naj bo neke vrste „ombudsman“ Našega tednika. To funkcijo bo opravljal Miha Zablatnik. Sproti bo poročal o raznih novostih glede davkov, socialne zakonodaje, opozarjal na možnosti in prednosti iz njih, dajal pa nasvete za vsakogar, ki se obrne nanj, če ima kakšne probleme z oblastmi. Obrnite se nanj telefonsko na številko (0 42 22) 72 56 5 26 ali direktno na uredništvo 72 56 22. — Prav tako pričujemo v tej številki s kritiko televizijskega programa.

Kirchschläger: za pravice posameznika in manjšin

Za novo leto je zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger apeliral na Avstrijce, naj se borijo proti sovraštvu — tudi v lastni državi. Nobenega razloga ni za brezskrbnost. Med drugim je dejal glede človekovih pravic:

„Mnogo, kar se je v preteklem letu zgodilo po svetu, ni bilo takšno, da bi v nas zbudilo veselo upanje. Energetski problem je narasel in v mnogih državah sveta tudi številke brezposelnih. Narodnostno pravo in človečnost sta bila v preteklem letu zaničevani na način, ki je bil pretresljiv in ki je pretresljiv. Sovraštvo v svetu raste v strahotni meri in potegne globoke brazde človeškega trpljenja v narode... Ne pustimo,

da bi se sovraštvo pojavilo tudi v našem ljudstvu; proti nikomur! Že enkrat smo na nas samih spoznali, kam vodi sovraštvo! Držimo se pravice kot ene najbolj nosilne podlage človeškega sožitja. Ne poslužujmo se le naših lastnih pravic, temveč rešpektirajmo tudi pravice drugega in zavedajmo se, da obstoja poleg prava tudi še morala, etični zakon, ki nam postavlja meje v izkoriščanju pravic, ki jih nam jamči država.

Ne pozabimo končno tudi, da se pot kršitve človekovih pravic in človekovega dostojanstva tudi samo napram enemu samemu človeku ali napram skupini-manjšini ljudi nezdržno razširja, če je bila začeta.“

Uvodnik

Dr. Matevž Grilc:

V novo desetletje

Te dni ne stopamo le v novo leto 1980, ampak tudi v novo desetletje. Zdi se mi zato potrebno, da ocenimo naš položaj v ogledalu zadnjih desetih let in da seveda skušamo načrtovati našo bodočnost.

Minulo desetletje je vsebovalo za nas koroške Slovence hude preizkušnje. V teh desetih letih smo mi doživeli največje napade na naše pravice po 2. svetovni vojni. Spomnimo se le cestnega terorja ob podiranju dvojezičnih napisov leta 1972, ugotavljanja manjšine 14. novembra 1976, protimanjšinske zakonodaje v letih 1976 in 1977 in končno tristrankarskega sporazuma, ki garantira tudi v prihodnjih letih avstrijsko vladno politiko proti interesom naše narodne skupnosti.

Vendar si upam trditi, da je bilanca naše borbe pozitivna. Sli smo namreč v zadnjih letih brez dvoma novo pot, pot aktivnega odpora proti napadom na naše pravice. Samozavest je zrasla v nas vseh, ko smo neustrahovano in glasno zahtevali naše pravice, pogumno smo se upirali naklepu oblasti, da bi nas s preštovanjem statistično zbrisale s koroške zemlje. S samopomočjo smo mnogo ustvarili in moremo biti na ta naša dejanja tudi ponosni, ponosni na napisne akcije, na naše demonstracije v Celovcu, na Dunaju, v Sentjakobu, Škocijanu in Pilberku, na bojkot preštovanja manjšine, na mogočne narodno-politične manifestacije in na uspešne volilne nastope zadnjih let. Strnili smo naše vrste, kakor že dolgo ne, ugotovili, da imamo tudi med nemškogovorečimi Korošci in Avstrijci precej prijateljev, ki podpirajo naše hotenje, in informirali tudi mednarodno javnost o našem položaju, kot npr. udeležence konference evropske varnosti in sodelovanja v Beogradu, Združene narode ter njihov sekretarja Waldheima i. dr. Veliko pa smo ustanovili sami v zaupanju v lastno moč na gospodarskem in kulturnem področju ter na področju otroškega varstva.

Bilanca je torej pozitivna, četudi so te naše akcije privedle le do redkih rezultatov. Prepričan pa sem, da bodo sadovi, rezultati prišli v bližnji bodočnosti. Samozavesti, katero si je naš narod ustvaril v zadnjih letih, namreč ne morejo zatreti procesi, policijske akcije, prisile in tudi ne politika tristrankarskega sporazuma.

S koncem leta 1979 se je poslovil kot dolgoletni glavno-poklicni sekretar NSKS mag. Filip Warasch. On je v preteklem desetletju bistveno sooblikoval politiko NSKS in nosil predvsem organizacijsko breme. Ugotoviti moram, da je dobro vršil svoje posle in da moramo mnogo akcij in uspehov pripisati prav njemu. Naj se mu na tem mestu zahvalim za njegovo požrtvovalno delo v prepričanju, da bo tudi v bodoče tesno z nami sodeloval kot izkušen narodni politik.

KDZ: s kombijem v novo leto

„Morda naše lutke niso tako dovršene kot so vaše, a te naše so naše in hkrati vaše,“ je dejal tajnik KKZ Nužej Tolmajer na sprejemu, ki ga je priredil predsednik Temeljnega sodišča Anton Rems 28. decembra 1979 za lutkarsko skupino Oder mladje KDZ v Ljubljani. Lutkarji so nastopili z Mojco Pokrajculjo v okviru majhnih slovesnosti ob predaji minibusa IMV 2200, ki ga je Koroški dijaški zvezi podarila Skupnost otroškega varstva SR Slovenije.

Toda začnimo kronološko. Že 22. decembra 1979 je vabila Krščanska kulturna zveza — v njenem organizacijskem okviru delujeta igralski skupini Koroške dijaške zveze — na slovesno predajo kombija v Sele. Kdor zasleduje delo igralskih skupin, ve, koliko nastopov imata skupini in kakšne so njune težave, ko potujeta od vasi do vasi, nastopata v farnih domovih, gostilnah, šolah, pa tudi na skednju, če ne gre drugače. KDZ je sklenila, da bo začela z zbiralno akcijo. Za vso zadevo je zvedel tajnik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Stane Uršič in ponudil svojo pomoč. Na pomoč je priskočila še Zdenka Bukovec, predsednica sindikata Temeljnih sodišč. V celo zadevo se je vpregla še Vida Rudolfova s svojo sodelavko Hildo Senico.

Tako je kratko pred božičem priromal na Koroško kombi in vsi, ki jim je delo KDZ le količkaj pri srcu, so kljub ledu in snegu rinili tisti dan v Sele, da se z dijaki poveselijo njihovega božičnega daru. In prerinili so se vsi — iz Ljubljane sta prišla Zdenka Bukovec in Stane Uršič, čez Ljubelj se je prerinil Franci Končan s soprogo, iz Celovca konzul Alfonz Naberžnik, predsednik KKZ Lovro Kaselj, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc s tajnikom Jožetom Wakounikom in še bi lahko naštevali. Iz vseh selskih grabnov so napolnili otroci dvorano. Samo Vida Rudolfova, ki je prišla iz Maribora, je morala kilometer pred Trklom

obrniti. Saj še stati nisi mogel več na cesti, kaj da bi se vozil, tako je bilo gladko...

Med tem sta igrali obe skupini KDZ otrokom in vsem tistim, ki so na tak način zaključili Leto otroka. Po predstavi je povedal Stane Uršič: „Minibus je iniciativa Vide Rudolfove. Mi kot Klub koroških Slovencev smo se v akcijo vključili.“ Hitro so našli razumevanje pri podjetju IMV, ki je avto dobavilo v zelo kratkem dobavnem roku. Tu je dodal predsednik KDZ

Z minibusom novomeškega IMV — podarila ga je Skupnost otroškega varstva — gre KDZ v novo leto.

Sigi Kolter: „Povejte direktorju IMV Juriju Levičniku in vsem delavcem podjetja vso našo zahvalo.“ V pogovor je posegla Zdenka Bukovec, ki je povedala, da je prve direktne stike do koroških Slovencev našla pre-

ko odvetnika dr. Tischlerja v Ločah, kjer je spoznala tamburaško skupino: „Zanimale so me predvsem kulturne skupine, ki delajo na obrobju jezikovnega področja. In ko so me lani izvolili za predsednico sindikata, sem v svoj akcijski program vzela tudi stike z zamejstvom, ti stiki pa morajo presegati izlete in zrasti v živo sodelovanje.“ Besede polne energij in poleta za koroško stvar. Kje zajemajo ti prijatelji Koroške to energijo, ta zanos? Morda je našla najlepše besede za to Hilda Senica na že omenjenem sprejemu v Ljubljani:

„Povsod, kjer živijo naši ljudje, ali v zamejstvu ali kot zdomci, so njihovi otroci za marsikaj prikrajšani. Del tega

jim hočemo nadomestiti mi, približati se hočemo otroku in to delo bomo opravljali še vnaprej.“

Besede, ki niso puhle fraze. Zapišemo jih tudi za tiste, ki so celo Leto otroka tolkli le fraze.

področjih, ki odločajo o obstoju in razvoju naše narodne skupnosti.

Morali bomo najti še boljši pristop do našega človeka na podeželju in upoštevati njegove želje in potrebe, ter mu tudi v konkretnih vprašanjih, ki ga tarejo, pomagati. Treba bo bolj načrtnega pristopa in dela na gospodarskem področju, področju otroškega varstva, šole, kulture, medijev i. pd. Če se nam posreči, da uresničimo čim več konkretnih, četudi malih ciljev in želja, bomo postali vedno močnejši in bomo z večjo težo lahko zahtevali uresničitve dokončne enakopravnosti.

V tej zavesti stopimo korajžno v novo leto, v novo desetletje v upanju in prepričanju, da nas bo približalo našemu cilju.

Zato, dragi rojaki, pojmo z isto vneto, ki smo jo pokazali v zadnjih letih, v novo desetletje! Mislim, da glavnega cilja naše politične dejavnosti ni treba na dolgo in široko ponavljati, vendar ga moramo omeniti: je to popolna izpolnitev člena z avstrijske državne pogodbe, in s tem dosega dejanske enakopravnosti. To zahtevo moramo jasno zastaviti posebno še prihodnje leto, ko praznuje Avstrija 25. obletnico podpisa državne pogodbe. Bistvene podlage uspešne borbe morajo ostati tudi v bodoče najtesnejše sodelovanje obeh osrednjih organizacij, povezava z nemškogovorečimi Avstrijci, tesni in dobri odnosi z državo matičnega naroda ter dobra informacija mednarodne javnosti.

Bistveno pa bo po mojem mnenju konkretno in načrtno delo na vseh

Dušan Horjak umrl

● V petek, 21. decembra je nenadoma umrl direktor predstavništva Ljubljanske banke v Celovcu Dušan Horjak. Že nekaj let je bolehal na srcu, a kljub temu je prevzel vodstvo predstavništva Ljubljanske banke v Celovcu.

● Dejavnost Dušana Horjaka je bila tesno povezana z gospodarskim življenjem koroških Slovencev. V Sloveniji je imel važne funkcije. Tako je bil direktor ISKRE v Kranju, nato direktor velike tekstilne firme Tekstilindus v Kranju, pa tudi v mnogih drugih firmah je izvajal vodilne funkcije. Preden je prišel v Celovec, je bil predstavnik Ljubljanske banke v Pragi.

● Ko sem še delal kot vodja prodaje pri firmi Zimmer v Celovcu, sem direktorja Horjaka prvič srečal v firmi Tekstilindus v Kranju. Interesiral se je za nov tiskarski stroj. Že tedaj se je zanimal za koroško vprašanje in je tudi iz tega razloga kupoval mašine na Koroškem in ne pri konkurenci v Švici. Spominjam se ga tudi, ko je leta 1972 v Kranju skupaj z ženo obiskal koncert koroških zborov in se tam živo zanimal za naše kulturno in gospodarsko življenje. Po njegovem prihodu v Celovec pa je poleg dela v predstavništvu veljal njegov interes razvoju gospodarstva Južne Koroške. Mislim, da ni gospodarstvenika in kulturnika pri nas, ki ga v tem času ne bi spoznal in cenil njegova prizadevanja.

● Pri ustanavljanju mešanih avstrijsko-jugoslovanskih podjetij je imel merodajne zasluge, ker bi brez nasvetov pri finančnih konstrukcijah teh podjetij marsikateri projekt zamrl.

● Nenehno nas je kot bančnik opozarjal, da naj končno naredimo naš domači bančni sistem takšnega, da bo lahko upravljala bančni servis za ta mešana podjetja. Ni mu bilo dano, da bi še doživel celoten uspeh teh prizadevanj, a veselil se je nad nekaterimi posameznimi pozitivnimi premiki na tem področju.

● Pri financiranju in finančnem upravljanju mešanih podjetij so nastajale tudi nekatere težave. Njegove intervencije pri nas in onstran meje pa so mnogo pripomogle rešitvi teh težav.

● Tudi pri gradnji kulturnega doma v Št. Primožu nam je z nasveti in konkretnimi predlogi stal ob strani. Žal nam je, da ni dočkal njegove otvoritve. Poleg tega pa je bil tudi reden obiskovalec kulturnih prireditev na Koroškem. Navzoval pa je tudi kulturne in gospodarske stike z društvi in podjetji tostran in onstran meje.

● Pokopan je bil na tihu, kakor je to sam želel. Naše iskreno sožalje velja ženi in otrokom.

Teško bo v Celovcu nadomestiti njega, ki je imel na tem področju tako bogate izkušnje.

Joza Habernik

DANES V TEDNIKU

Letni pregled
stran 3

Otroški koncert
v Šentprimožu
stran 4

Šport
stran 8

MOSKVA GOSTUJE V
AFGANISTANU

Drama: Prekrat v Afganistanu; režija: Moskva; nastopa: ansambel sovjetske armade. Predstava ni premiera, temveč repriza iz let 1968 in 1956, ko je bilo gostovanje na Češkoslovaškem in prva predstava v svetovni javnosti na Madžarskem. — Zakonitosti drame so le malo obrnjene — namesto v zadnjem aktu se zgodi prevratek že kar ob začetku, v naslednjih dejanjih pa se poviša število nastopajočih stastov na medtem 50.000, vsi v rekvizitih do zob oboroženih sovjetskih vojakov. Najvažnejši rekviziti: sodobni tanki.

VARNOSTNI SVET O
IRANU

Generalni sekretar OZN dr. Kurt Waldheim skuša ponovno posredovati v Teheranu zaradi talcev v ameriški ambasadi. To se je zgodilo na sklep varnostnega sveta, da predložijo sklep o sankcijah do 7. januarja. Če do tedaj talci ne bodo prosti, se bo varnostni svet še enkrat posvetil temu vprašanju. Vsekakor Sovjetska zveza ni vložila veta proti tej grožnji. Opazovalci nočejo izključiti, da bodo ZDA vojaško posredovale v Iranu. Pri tem računajo na le verbalni protest Sovjetske zveze, ki je ravno te dni vdrila v Afganistan.

KREISKY O SVETU

Zvezni kancler Kreisky je v TV imel priliko, razglablja in razlagati časnikarjem in publiki svetovne probleme. Glede veselil ZDA in SZ je dejal, da sta kot iglata prašiča: če je mrzlo, se zaradi toplote približujeta drug drugemu, a potem spoznata, da imata bodice in gresta spet narazen. — Glede propada dolarja in cen za nafto je predlagal kancler avstrijski model paritetične komisije: nafta naj se plača v valuti, ki je stabilna, paritetična komisija naj kontrolira tudi ceno drugih izdelkov, ki jih uvažajo naftne države, ki zato jamčijo tudi količino dobave.

CENA ZLATA RASTE

Za več kot sto odstotkov je narasla cena zlata v preteklem letu — in raste še vedno bolj. Razlog: položaj v Iranu ter v Afganistanu, vsaj tako trdijo na borzah. Trenutna cena v dolarjih: 524, pred letom dni še 240. Pa tudi srebro stalno raste. Res zlati časi, toda le za izbrane špekulante. Vsekakor izgleda za bodoče bolj žalostno za vse tiste žene novo bogatih, ki so jim simboli za status nakit iz zlata in drugih žlahtnih kovin, ter ki krasijo domove s perzijskimi preprogami. Vedno manj je držav, ki se še niso znebile kolonialnega jarma. Ta razvoj gre naprej.

INDUSTRIJA UGRABITEV

V Italiji se je razvila naravnost neke vrste industrija ugrabitev. Več sto milijonov šilingov je bilo plačanih, vedno več denarja pa odteka v Švico, kajti zavarovanje proti ugrabitvi in plačanje odkupnine v Italiji ni dovoljeno. — Bilanca političnega terorizma: pri 55 atentatih je bilo lani usmrčenih 22 ljudi in 83 ranjenih. Leto poprej je bilo umorjenih 29 ljudi in ranjenih 45. Trenutno sedi v italijanskih zaporih 920 obsojenih ali dozdevnih teroristov — tako desnice kakor leve. Državni predsednik Pertini meni, da je centrala terorja izven države.

Razgovor s tajnikom SSK dr. Štoko

Boj za globalno zaščito

V zadnji številki tržaškega tednika „Novi list“ je objavljen obširen pogovor s tajnikom Slovenske skupnosti (SSK) dr. Drago Štoko. SSK zagovarja podobno kot KEL predvsem samostojni nastop pri raznih volitvah. V omenjenem pogovoru pravi dr. Štoko za preteklo leto, da bo treba podporo vlada-joči demokristjanski vladi še premisliti. Dosedaj je SSK podpirala skupno s komunisti, socialisti, socialdemokrati in republikanci, tem strankam pravijo v Italiji „ustavni lok“, demokristjane (DC). Ta podpora pa se ni tako obnesla, kot bi bilo pričakovati in dr. Štoko zaključuje:

„SSK je veskozi enega mnenja: v tem kaosu ni mogoče naprej, zato ali nas kot Slovence sprejmejo v vlado kot tako ali bomo kot Slovenci v opoziciji, konstruktivni, a vendar v odločni opoziciji, kar ne bo tako enostavno po uradno tako opevanih osimskih sporazumih.“

V svojih željah za prihodnje leto je dr. Štoko opozoril na bližnje volitve, ki čakajo Slovence v Trstu:

Maja ali junija bodo zopet volitve, tokrat za tržaški pokrajinski svet, za goriški občinski svet in za vse občinske svete. To bo za nas

vse težka preizkušnja. SSK bo morala ohraniti vse svoje volilce, če bo hotela še imeti svojega župana v Števerjanu, svoja dva svetovalca v goriškem občinskem svetu, svojega pokrajinskega svetovalca v Trstu. Prav tako trd bo volilni boj v devinsko-nabrežinski občini in v drugih manjših občinah. Volilcem se bomo predstavili s stvarnim programom, predvsem pa s pozivom po zvestobi svojemu narodu, narodni zavednosti in svoji zemlji. SSK je in mora še nadalje ostati svetilnik vsem strankam in vsem volilcem, ko gre za narodnostna vprašanja in za zvestobo narodnim idealom.

Prihodnje leto nam mora nadalje biti naklonjeno, vsaj želimo si, v izbojevanju globalne zaščite, ki nam jo osimski sporazumi zelo jasno zagotavljajo. Z notnim in odločnim nastopom vseh slovenskih družbenih sil bomo morali uspeti v tem našem boju, ki ne sme biti niti za trenutek omahujoč.

V prepričanju, da bomo s skupnimi močmi to željo uresničili, želimo vsem Slovencem v zamejstvu in v matični domovini mnogo dobrega, predvsem pa mnogo uspehov v narodnostnem oziru.

Izreden izobraževalni program

Dne 7. januarja se bo v Tinjah začel prvi del izrednega izobraževalnega programa, ki ga organizira Dom v Tinjah. Program je namenjen mladim fantom od 17. leta naprej, oziroma mladim moškimi in naj bo nekak nadomestek za kmetijsko šolo, čeprav že okvirni program zdaleč presega samo interese iz kmečkega prebivalstva. Cena celotnega programa je tako nizka, da denar ne more ovirati udeležbo: s subvencijami ministrstva za pouk in umetnost in drugih mest bo treba za oba dela izobraževalnega tečaja (10 dni) in vse podlage ter strokovne ekskurzije plačati samo 1000.— šilingov, pri gotovih slučajih pa se cena še zniža za 200.— šilingov. Prijave sprejema Dom v Tinjah še do danes (petek, 4. januarja 1980) tudi telefonično (0 42 39 / 642). Prvi del programa bo od 7. do 11. januarja 1980, drugi del pa od 14. do 18. januarja 1980. Tečaj vodita Jože Kopeinig in Martin Pandel. Okvirni program izgleda tako:

- Najti svoj obraz — potreba nenehnega izobraževanja. (Jože Kopeinig)
- Ne živim sam. Kako oblikujem svoje življenje doma, na delovnem mestu, v družbi? (Janko Merkač)
- Ali je kulturno delo že vse? (Lovro Kaselj in Nužej Tolmajer)
- Okno v širši slovenski svet: dia-predavanje. (Vinko Zaletel)
- Kulturna zgodovina koroških Slovencev in mozaik naših kulturnih spomenikov. (Dr.

Valentin Inzko in Vinko Zaletel)

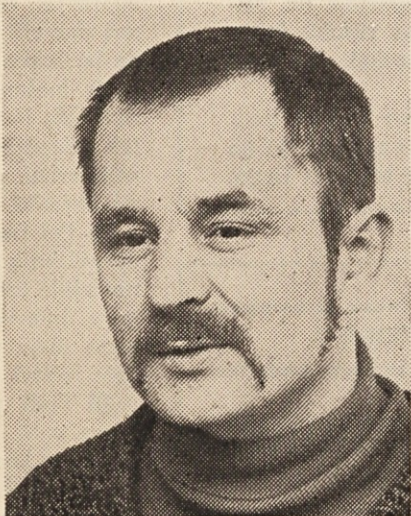
- Pogovori o televizijskem filmu: Zakaj kristjani verujejo? (Jože Kopeinig)
- Beseda naših slovenskih pisateljev in pesnikov (Mag. Joško Kovačič)
- Zavestni državljani — živa demokracija. (Karel Smolle)
- Ekskurzija v ORF-Celovec, Mohorjevo in Carinhtijo (ti-skarna), škofijski muzej.
- Aktualna pravna vprašanja. (Dr. Pavel Apovnik in dr. Tomaž Partl)

- Koroški Slovenci v ogledalu zgodovine 20. stoletja. Državna pogodba 1955 in njena 25. obletnica. (Dr. Janko Zerzer)
- Razstava o človekovih pravicah. (Janko Merkač)
- Iz občinske sobe. Sestav občinskega proračuna. (Hanzej Ogris, Valentin Vauti)
- Gojimo svoj materin jezik. (Lovro Kaselj)
- Možnosti varčevanja energije v kmetijstvu. (Inž. Karl Gominikus, inž. Ágydius Spelberger)
- Vzgoja in nega sadnega drevja. (Inž. Valentin Benedičič)
- Kako beremo časopise? (Borut Sommeregger in Flori Sablatschan)
- Publikacije Slovenskega informacijskega centra in Slovenskega znanstvenega inštituta. (Dipl. inž. Franc Katnik in zastopnik ZSI)
- Slovenski filmi in družabne igre. (Martin Pandel)
- Plesni tečaj. (Gregej Krištof)
- Misli na pragu dneva. (Jože Kopeinig)

tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov komentar - tednikov kome

JOŽE
WAKOUNIG,

osrednji tajnik
NSKS,
glavni
urednik NT:

Ob
začetku
novega
desetletja

Minilo je nemirno desetletje, obdobje polno upov pa bridkih razočaranj in spoznanj. Ob prestopu v minulo osmo desetletje našega stoletja so bobnele veličastne napovedi, donele so vnebovpijoče fraze o miru in napredku. Miru ni bilo, napredek se je ustavil. Obeti za deveto desetletje niso prav nič razveseljivi, če ne bo uspelo izbojevati odločilnih zmag v boju proti lakoti na svetu, v boju proti blaznemu oboroževanju na vseh koncih in krajih našega planeta, v boju za odstranitev krivic pri iskanju novih energetskih virov, v boju proti onesnaževanju in zastrupljanju našega okolja.

Pa mi koroški Slovenci? Za sedmo desetletje je bila značilna politika vključevanja v avstrijske stranke, integracija, ki narodni skupnosti kot celoti ni prinesla prav ničesar, ki je celo uspavala. Že so govorili o „naravni rešitvi“ koroškega vprašanja. Proslava ob 50. obletnici koroškega plebiscita ni mogla biti, kar naj bi bila, tik pred 10. oktobrom 1970 so se pojavili v Podjuni in Rožu prvi, sicer ilegalni, dvojezični napis. Osmo desetletje je bilo obdobje narodne in politične prebuditve, okrepljene samozavesti, pa tudi obdobje razočaranj in iztreznitve. Protislovenska politika oblasti se je stopnjevala v zakon o narodnih skupnostih in v ugotavljanje manjšine leta 1976, v poostrene napade proti življenjskim pravicam, v politične procese. Okrepilo pa se je med nemškogovorečo manjšino na Koroškem, predvsem pa po celi Avstriji solidarnostno gibanje za pravice koroških Slovencev in drugih narodnih manjšin.

Novo, deveto desetletje našega stoletja, kaj nam bo prineslo? Upajmo, da zmago v boju za enakopravnost, v boju za izpolnitev člena 7 Avstrijske državne pogodbe 1955.

Leto 1980 nam bo prineslo več obletnic. Najglasnejša na Koroškem bo 60-letnica koroškega plebiscita od 10. oktobra 1920. Kljub mamljivim vabam nekaterih koroških politikov koroški Slovenci ne bomo sodelovali, kajti „zmage v nemški noči“, kot je zapisal Hans Steinacher, ne bomo slavili. Pač pa se bomo zbrali na Oktobrskem taboru k manifestaciji za enakopravnost in mirno sožitje obeh narodov na Koroškem. 27. aprila se bomo spomnili 35-letnice vzpostavitve druge avstrijske republike, 8. maja pa 35-letnice konca druge svetovne vojne in zavezniške zmage

nad nacizmom in fašizmom. 15. maja bo poteklo 25 let od podpisa Avstrijske državne pogodbe. 25 let čakanja in boja, 25 let neizpolnjevanja in kršenja določil tiste pogodbe, ki je republiko Avstriji vrnila neodvisnost. 11. oktobra pa bo poteklo 25 let od podpisa skupne Spomenice obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev, NSKS in ZSO. V tem dokumentu so predložili koroški Slovenci vladi čisto jasne zahteve o izpolnitvi varstvenih določil Avstrijske državne pogodbe, predvsem njenega sedmega člena. Spomenica pa je tudi začetek skupnega nastopanja obeh osrednjih političnih organizacij. Njen pobudnik je bil rajni starosta koroških Slovencev, prvi predsednik NSKS pa oče in prvi ravnatelj Slovenske gimnazije, dr. Joško Tischler; 23. januarja bo prva obletnica njegove smrti.

Pri Narodnem svetu koroških Slovencev bo treba izgraditi in razširiti mrežo na podeželju; tako bo mogoče še tesneje povezati to osrednjo organizacijo s slovenskim življenjem na Koroškem. Isto velja seveda tudi za Naš tednik, ki bo tolmačil politiko NSKS.

Glavne točke politike NSKS: dosledni boj za polno enakopravnost koroških Slovencev, podpora lastni politični volji na občinski in deželni ravni (KEL) in sodelovanje z ZSO. Samoumevno je, da bo NSKS iskal podporo v boju za nadaljnji obstoj, razvoj in enakopravnost koroških Slovencev v državi matičnega naroda, SFR Jugoslaviji, predvsem v SR Sloveniji. Jasno pa je tudi, da bomo skušali pridobiti čim več nemškogovorečih prijateljev.

Vsem sodelavcem, tako v centrali kot predvsem na podeželju, se iskreno zahvaljujem in jih tudi za naprej prosim za sodelovanje in zvestobo.

Novi otroški vrtec za Sentprimož

Boj za izpolnitev člena 7 gre dalje, je zapisal predsednik NSKS dr. Matvez Grlic v uvodnem članku 1. številke NT leta 1979 in pozval vse k vztrajnemu prizadevanju na gospodarskem, političnem, kulturnem in družbenem področju.

Ob pogledu nazaj vidimo to deklarirano linijo v marsičem potrjeno, v

njena v bodočnost. Ob sodelovanju nemškogovorečih prijateljev z dr. Saxerjem v sprednjih vrstah in s konkretnim gospodarsko-političnim programom se je KEL prezentirala kot alternativa. Kljub temu, da ji je bil s spremenjenim volilnim redom (štiri volilna okrožja, ki so razdelila dvojezično ozemlje na štiri kose) start v

vkjučili stroje. Po večmesečni negotovosti glede obstoja tovarne in čez 200 delovnih mest se je usoda delavcev in celotne okolice Zelezne Kaple z večinsko udeležbo slovenskega investitorja le obrnila na boljše.

V Pliberku je slovenska Posojilnica 14. junija odprla nove poslovne prostore v novem poslopju. V tem so dobile primerne prostore tudi druge organizacije. Se pred zimsko sezono pa je Topsport, medtem že priznan gospodarski faktor v pliberški obmejni občini, pod streho lastne tovarne uredil trgovino za športno opremo.

V drugem tednu oktobra je ISTIT (Interesna skupnost za turizem in trgovino) v Ljubljani v okviru razstave „Po Koroškem“ predložila večjezičen turističen prospekt, kar je pomenilo pionirsko delo na turističnem področju.

Ni dvoma, da je bilo lansko leto tudi leto kulture; poleg jubilejnih 10. Koroških kulturnih dni v Celovcu so se skozi celo leto vrstili večji in manjši kulturni dogodki. Na Radišah so odprli nov kulturni dom, Krščanska kulturna zveza in v njej vključena društva so organizirala dobrih 300 kulturnih prireditev. Pri nas so gostovale sve-

„Koroška poje“ v celovski koncertni dvorani

Pogled nazaj:

To je bilo leto 1979

maršičem, moramo tudi ugotavljati, pa našega boja nismo vodili dosti uspešno.

Dne 23. januarja 1979 je izpolnil krog življenja dr. Joško Tischler, prvi in častni predsednik NSKS, oče Slovenske gimnazije v Celovcu. Cela narodna skupnost je njegovo smrt občutila kot hud udarec, saj veljajo o njem prav Gregorčičeve besede: Podrl se domu steber je krepak. Umril je mož značajan, načel jeklenih, neomajen.

Pa vendar: Ni umrl! Se duh njegov živi med nami, na delo nas budi in drami.

Žalostnih vesti je bilo tekom leta še več. Tako nas je za vedno zapustila sestra Gonzaga, voditeljica šole v Sentrupertu pri Velikovcu, pa tudi pesnika Pavleta Kernjaka smo položili v grob.

Leto 1979 je bilo leto volitev. Bili smo postavljeni na preizkušnjo predvsem pri občinskih, 25. marca, a še mnogo bolj pri deželnozbornih volitvah 7. oktobra. Vendar, šli smo samostojno pot, kljub vsem preprekam.

Pri občinskih volitvah 1979 so samostojne liste kandidirale v 23 občinah, v 22 pa prišle v občinski svet, dosegle so 44 mandatov, oziroma 4470 glasov, v 17 primerih pod imenom Enotna lista (EL). Po desetletja dolgem premoru so zdaj samostojne liste spet zastopane v Bilčovsu, na Vrbi in v Straji vasi.

Po večmesečnem procesu razčiščevanja se je poleti znova pojavila Koroška enotna lista, po vsebini programa in po strukturi kandidatov obnovljena samostojna lista.

KEL je kot politično gibanje obr-

redni občini, ki je ponovno potrdil načelo samostojnega nastopa pri volitvah.

Meseca julija so v (preimenovali) tovarni celuloze „Obir“ na Rebrci spet

Občni zbor Narodnega sveta koroških Slovencev na Radišah

deluje kot ona dva v Celovcu in Sentjakobu v Rožu.

Najmlajši naše skupnosti so se lahko veselili ob številnih lutkovnih predstavah. Lutke mladje Koroške dijaške zveze so praznovala že 200. predstavo. Pridružila se je tudi še skupina lutkarjev iz Šmihela pri Pliberku. Pa tudi Oder mladje KDZ je bistveno popestril kulturno ponudbo.

Zelo nekulturno je ravnal le velikovski mestni svet, ko je preprečil gostovanje mladinske skupine iz Skopja, menda zaradi zaskrbljenosti glede miru.

Na Rebrci je Katoliška mladina odprla mladinski center.

Ponovno akcijo za propagiranje dvojezičnosti je izvedel Slovenski informacijski center (skupno s KKZ je izdal tudi knjigo „Setev in žetev“, v kateri je nakazana kulturna dejavnost slovenskih kulturnih društev na Koroškem).

Za pravico uporabe materinščine so se zavzemali predvsem dijaki v okviru

akcije KDZ na celovski železniški postaji in dosegli delne uspehe.

Prepričljiva manifestacija za razumevanje med narodoma v deželi je bil lanskoletni Oktoberski tabor.

Obe osrednji organizaciji koroških Slovencev, Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organiza-

cij na Koroškem sta imeli v letu 1979 občini zbor; NSKS 18. novembra, ZSO 4. aprila. Na občnem zboru NSKS je mag. Filip Warasch, prej osrednji tajnik organizacije, bil izvoljen za enega izmed podpredsednikov NSKS. Predsedstvo je bilo razširjeno in pomlajeno.

V smislu gesla „Ne damo iz rok svoje usode“ sta se obe osrednji organizaciji v preteklem letu prizadevali za izboljšanje položaja manjšine, za obletnico podpisa Avstrijske državne pogodbe sta naslovili na zveznega kanclerja posebno pismo s konkretnimi zahtevami na podlagi člena 7 in 7. decembra zastopnikom vlade in strank predložili operativni koledar, ki predvideva postopno uresničitev določb člena sedem do leta 1985 in ki je za zdaj še predmet proučevanja na strani vlade in strank.

Kakor Damoklov meč so leta 1979 nad slovenskimi aktivisti viseli politični procesi. Kakor izgleda, jih hočejo oblasti naprej uporabljati kot sredstvo pritiska in ustrahovanja slovenske narodne skupnosti.

Najbolj razveseljiva vest leta iz športnega sveta je bila ta, da je postal Slovenski atletski klub (SAK) prvak v 1. razredu.

Zelo nas je pretresla vest o katastrofalnem potresu v Črni gori; naši rojaki so se na poziv Narodnega sveta odzvali s številnimi denarnimi prispevki. Zbiralna akcija je prinesla nad 300.000 šilingov, ki pa še čakajo na podvojitev po zvezni vladi.

Tovarna celuloze v Rebrci ima novega lastnika

Žalna seja za dr. Joškom Tischlerjem

Otroški koncert v Šentprimozu

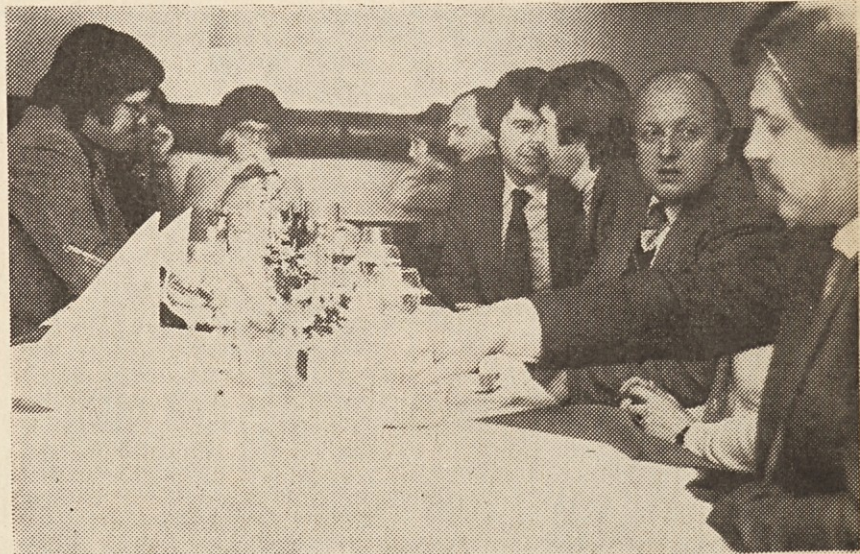
Rozina Katz in otroci iz Zvabeka

Katoliška mladina je v nedeljo, 16. decembra 1979, vabila na otroški koncert Marijinih, adventnih in božičnih pesmi. Koncert je bil v farni cerkvi v Šentprimozu. Prišli so mladi pevci iz vseh krajev Podjune in iz spodnjega Roža. Prišlo pa je z njimi mnogo odraslih, tako,

da je bila cerkev skoraj premajhna. Domači župnik Franc Krištof je najprej pozdravil cicibane ter jim zaželel mnogo uspeha pri petju. Z veseljem pa je pozdravil občinstvo, ki je prišlo od blizu in daleč. Nato se je vrstil spored nastopajočih zborov in skupin. Kot prvi so nastopili domači otroci, ki so pod

vodstvom Stanka Polzerja zapeli, kot vsi drugi, tri pesmi. To je bil številčno najmočnejši zbor, saj poje nad štirideset mladih. Najmanjša skupina je prišla iz Borovelj, Oražetovi otroci. Ob spremljavi kitare in z lepimi glasovi so tako zapeli, da aplavza ni hotelo biti konec. Šmarješki otroci in skupina iz Kazaz so se predstavili s pesmijo in recitacijo v obeh deželnih jezikih. Posebno Šmarječani, ki jih vodi župnik Ivan Olip sam, in ki so kot edina skupina peli brez instrumentalne spremljave, so se predstavili kot zelo mlad in živahen zborček.

Skupini iz Šentlipša in Zvabeka sta vodili učiteljici Pepca Weiss in Rozina Katz. Zapeli sta znane pesmi. Pod vodstvom Gabije Riedl so nastopili pliberški pevci. Zalika Mandelc pa je z njimi naštudirala recitacijo „Čakamo te“ Milke Hartmanove. Lenčka Sticker je pripeljala mladino iz Železne Kaple in grap. Pesem „Ko bi ljudje ljubili se“ je bila tiha izpoved tega popoldneva. Tu so peli otroci iz far južne Koroške v obeh deželnih jezikih. Pokazali so, da različna jezika nista nepremostljiv plot, ampak smoter skupnega prizadevanja, skupne poti in skupnega cilja — miru ljudem na zemlji.

Maturanti Slovenske gimnazije letnika 1965 so se 27. decembra 1979 srečali na skupni večerji. Kaj se je spremenilo v teh letih, kaj so maturantke in maturanti danes? Deset je učiteljev (dva šolska ravnatelja), dva sta zdravnik, eden živinozdravnik, eden dipl. inž. in zdravniški svetovalec, dva sta jurista, dva poučujeta na Slovenski gimnaziji, eden je dipl. inž. agronomije, ena prevajalka. Maturante je nesla pot v vse vetrove, mnogo od njih pa se je vrnilo spet na dvojezično ozemlje, kjer delujejo tudi na izvenpoklicnem področju, v kulturi, politiki in športu. Bivša razredničarka prof. Slavka Hronek, sama medtem upokojena, je lahko zadovoljna z njimi.

ČESTITKE

Dne 14. decembra 1979 je praznoval 50-letnico življenja Golavčnikov Andrej v Zagorju. Vsi, ki ga poznajo, mu kličejo in želijo na mnoga leta in kupico zdravja ter, upajmo kdaj v rojstnem domu kot enakopraven član družine!

Sredi tega meseca bo obhajala 60-letnico življenja in godovni dan Adela Gril, pd. Zagartinja na Plaznici. Kljub težkim preizkušnjam ji želimo trdnega zdravja in nadaljnje močne duhovne opore za nadaljnja častna leta!

orosilo. Ko je Franc že odpel, je še vladala popolna tišina v dvorani. Šele ko so se poslušalci vzdramili iz zamaknenosti, je zabučal poln aplavz.

Tega trenutka rajni nikdar ni pozabil in „Mrzel veter...“ je postal njegov mit.

Druga svetovna vojna tudi rajnemu ni prizanesla. Bil je vpoklican k vojakom. Konec vojne pa je še prišel v rusko ujetništvo. V pogovorih je pozneje večkrat priznaval, da ga je znanje slovenskega jezika v Rusiji rešilo marsikatero neprijetnosti.

Po vojni se je rajni spet radovalno vključil v vaško življenje ter se z velikim uspehom posvečal cerkvenemu petju v domači fari. Radi smo prisluškovali njegovim sočnim solospjevom. Dobrih trideset let nam je s svojim zlatim grlom opleševal nedeljsko božjeslužje. Danes, ko ga ni več med nami, čutim potrebo, da se mu prav v imenu cerkve, v imenu domačega kulturnega društva in v imenu vseh faranov, živih in onih, ki že spijo pod zeleno rušo, zahvalim za vse, kar nam je rajni leto za letom podarjal s svojim talentom.

Franc Simonič je bil človek vedrega značaja. Rad je delal na polju, rad je imel živino. Najbolj sproščenega se je pa čutil takrat, ko je korakal za konjsko vprego. Ljubil je svojo domačijo. Nikjer in nikoli se ni sramoval svoje rodne govorice. Povsod je odkrito priznaval, da je slovenske matere sin.

Francev odhod pomeni vrzel za narodni življenj na vasi. Posebno grenko pa ga nedvomno čutita Katrcina in sestrična Mojcka Gašperčeva z možem, saj je rajni precejšen del svojih moči posvetil Gašperčevi družini, iz katere je izšel in kamor se je spet tako rad vračal.

Vsem žalujočim, prav posebno Katrci in sestrični Mojcki gre naše iskreno, globoko sožalje.

Ti pa, dragi Franc, v Bogu miruj in ne vprašuj!

Polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom jaz v grobu spal? —
Saj ga bo ljubil sončni žarek,
ki tud' nad tabo bo sijal.

J. P.

Rož - Podjuna - Žilja

TINJE

V četrtek, 27. decembra 1979, so se srečali v Domu v Tinjah maturanti 79. Maturanti obeh razredov so se zbrali skoraj polnoštevilno (iz bivšega 8. b je manjkala le ena maturantka), prišla pa sta tudi oba bivša razrednika prof. Štefan Močilnik in prof. Jožko Kovačič. Po veselem pozdravu so si udeleženci srečanja ogledali diapozitive z maturantovskega potovanja po Jugoslaviji. Sledila sta slavnostna večerja in slavje... še pozno v noč.

ŠMIHEL

Stara navada je, da je na Štefanovo popoldne v šmihelski farni dvorani kulturna prireditev.

Tudi lani so domačini pripravili lep kulturni popoldan. Kot prvi je nastopil mešani pevski zbor iz Šmihela pod vodstvom Miheja Sadjaka. Ker zbor že dalj časa ni nastopil na odru, je bil za gledalce poslušalce pravi užitek poslušati domači zbor.

Nato so zaigrali šmihelski igralci veseloigro „Trije tički“ v režiji Hanzeja Dersula. Kljub nekaterim napakam, ki so se vrinile, so igralci zelo dobro in uspešno podali to smešnico. Na vsak način so se gledalci pošteno nasmejali.

Ob priliki te kulturne prireditve so v Šmihelu odprli tudi društveno knjižnico. Vsem obiskovalcem popoldanske prireditve je bila dana možnost za ogled knjig in tudi za izposojevanje. S tem dnevom je začela šmihelska društvena knjižnica spet „uradovati“.

PLIBERK

Tudi v Pliberku so se v jesenskih in zimskih večerih naučili igro. Naštudirali so igro Karla Mauserja: „Kaplan Klemen“. Kaplan Klemen je večini ljudem znan iz povesti, ki je pri Mohorjevi izšla kot knjiga in je prevedena tudi v španščino. Pliberško farno mladino je to igro naučil Walter Juwan, ki je igral tudi glavno vlogo kaplana Klemena in jo je tudi odlično odigral. Poleg njega sta bila najboljša igralca še Franc Kvežnik v vlogi Trpina in Albert Messner v vlogi pijanca Grilca.

CELOVEC

Prof. dr. Anton Wutte upokojen

S koncem leta 1979 je odšel v zasluženi pokoj prof. dr. Anton Wutte. Ob tej priložnosti je bila na Slovenski gimnaziji skromna slovesnost, pri kateri so se poslovili

od dolgoletnega sodelavca in učitelja ravnatelj dr. Reginald Vospernik, profesorji in dijaki.

Ravnatelj Vospernik se je zahvalil prof. Wutteju za delo in trud in mu zaželel zdravja in še mnogo ustvarjalnih let; v imenu personalnega zastopstva se je poslovil dr. Stanko Čegovnik, v imenu dijakov pa zastopnica šole Tatjana Sommeregger.

Profesor Wutte je v svojem zahvalnem nagovoru na kratko opozoril na svoja gimnazijska leta ter na dogodke med drugo svetovno vojno in po njej, ko je kot partizan in aktivist dobrega spoznal želje, potrebe in tegobe koroških Slovencev; naloga gimnazije je, da vzgoji zavedno slovensko mladino, ki se bo v polni meri vključila v narodno življenje.

Skromno slovesnost so oplešali pevci iz 7. a razreda in 6. a razreda, ki mu je bil prof. Wutte razrednik.

Profesorju Wutteju želita še mnogo zdravih in ustvarjalnih let NSKS in uredništvo NT!

CELOVEC

Občni zbor Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu

V soboto, 15. decembra 1979, je bil v avli Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu občni zbor Združenja staršev. Dosedanji predsednik Ignac Domej iz Rinkol je po pravih moral odstopiti, ker je s koncem šolskega leta 1978/79 maturiral njegov zadnji sin.

Po poročilih posameznih odbornikov in po razrešnici je bil izvoljen za novega predsednika dipl. trg. Janko Urank iz Celovca, za podpredsednika pa kmet Toni Krušič iz Veljine vasi. Blagajnik je postal dr. Pavel Apovnik iz Velikovca, zapisničarica je ostala ga. Janja Zikulnig iz Celovca. Imenovani so bili tudi nekateri novi odborniki; častni odbornik je bivši ravnatelj dr. Pavle Zablatnik.

Občnega zbora se je udeležilo precejšnje število staršev, ki so se po občnem zboru pogovorili z učitelji Slovenske gimnazije o šolskih problemih svojih otrok.

ČESTITAMO!

Družini profesorja Mirka in Lojzke ORAŽE se je rodil sin-prvorojenček, kateremu so dali ime Roman. Iskrene čestitke!

Otroke iz Šentlipša vodi Pepca Weiss

Franca Simoniča ni več

Komur pevski duh si vdihnil,
z njim si dal mu pesmi svoje,
drugih ne, le te naj poje;
dokler ne bo v grobu utihnil.

Prešeren

Nadarjenemu pevcu in zvestemu rodoljubu v spomin!

Kako hitro nam zbežijo dnevi! — Že je minilo osem tednov odkar smo dne 8. oktobra, ob lepi udeležbi faranov, sorodnikov in znancev, položili truplo rajnega Franca Simoniča — Gašperčevega Franca na Štebenskem pokopališču k zadnjemu počitku. Precej nenadno je odšel od nas. Priznati moram, da mi je postalo dokaj tesno v srcu, ko sem zvedel, da Franca ni več. Rahlo je bolehal že ves teden, a da mu bo tako nenadno ugasnila luč življenja, ni mislil nobeden.

Rajni je bil vsa leta bolj šibkega zdravja. Zaradi tega je moral zgodaj v pokoj. Ob strani svoje življenjske družice Katrice je preživel svoja zadnja leta. Vmes pa požrtvovalno pomagal v hlevu in na polju pri spoštovani Gašperčevi družini. Katrcina pa je — tudi sama že v pokoj — vsa leta vzgledno skrbela za njegovo duševno in telesno dobrobit, dokler smrt ni strla vezi skupnega življenja.

Pet let pred izbruhom prve svetovne vojne je rajni Franc Simonič v narodno zavedni Gašperčevi družini zagledal luč sveta. Otroška leta so mu tekla kakor vsem vaškim fantom tedanje dobe. Razlikoval se je pa od svojih sovrstnikov že v nežni mladosti po izrednem posluhu in po zmožnosti za čedno oblikovanje domače pesmi. Njegova skrbna mati je radovoljno pospeševala

pevsko rast nadebudnega fanta s tem, da ga je navajala k sodelovanju pri ljudskem petju v farni cerkvi. Ko je dozorel v moža, se je Francu čudovito lepo razvil glas, dobil je prijetno, mehko, žametno barvo v legi, ki jo pevski vzgojitelji imenujejo bariton.

Zato ni čuda, da je povsod zbujal pozor. Kmalu so se začeli poganjati razni zborovodje za njegov

lepi glas. Pravili so mi, da so Štebenjani v dobi med obema vojnama zasloveli prav zaradi srečnega naključja, da so vzkliili na vasi razni naravni pevski talenti. Vsem na čelo pa je stopil rajni Gašperčev Franc.

Starejši prosvetarji se še radi spominjajo onega posrečenega nastopa tedanjih Štebenskih pevcev pri Šoštarju, ko se je rajni proslavil s svojim čudovitim solospjevom „Mrzel veter tebe žene...“ Od ganljivosti se je tedaj marsikatero oko

Slovensko prosvetno društvo (SPD) na Obirskem:

Iz zapisnika delovanja

V Schloßpark-hotelu v Železni Kapli je zasedal klub občinskih odbornikov iz Wolfsberga. Domači župan Jožef Lubas je povabil Obirski ženski oktet, da je nastopil 24. novembra 1979 pred gosti iz Labotske doline. Z izbrano pozornostjo so navzoči sledili izvajanju pesmi. Znano je, da pesem povezuje ljudi, zlasti še takrat, če se jim zapoje v njihovem jeziku. Naše pevke so zapele med drugim tudi Goethejevo „Heidenröslein“ v originalu in v prevodu Otona Župančiča pod naslovom „Roža, rdeča rožica“.

Zadnjega novembra 1979 je go-

stoval Obirski ženski oktet pri sosednjem kulturno-umetniškem društvu na Jezerskem. Tamkajšnji vsestransko delavni predsednik Lojze Ržen in prizadevna učiteljska dvojica Mušičevih so literarnoglasbeni večer zorganizirali ter z jezerjanskimi srednješolkami nastudirali povezavne besede (Polanškove pesmi). Obirske pevke so rade šle pet v sosednji kraj, kjer je vselej hvaležna in navdušena publika. Prireditelj so obiskali tudi občinski tajnik Železne Kaple-Bele višji uradni svetnik Pavli Kurnik, zastopniki ZKO občine Kranj ter predsednik SPD „Obir“ dr. Avgust Brumnik. S tem dejanjem so spet

poživili nekdanj tako tesne stike med obema občinama in društvoma.

Predavanje dia-slik 7. decembra 1979 doma na Obirskem pa je skoraj imelo že obliko klubskega večera. Temu sodobnemu prijemu kulturno-prosvetne ponudbe se bo društvo v bodoče bolj posvetilo. Dia-slike je predvajala tajnica Marta Polanšek. V zadnjih dveh letih je z društvenim fotoaparatom nalovila zanimive posnetke o srečanju oktetov v Šentjerneju, vsakoletnem pohodu na Obir, nepozabnih društvenih izletih v Slovenj Gradec in Planico, o obirski

Ti in oni dogodki v Vogrčah

Ob tako važnih svetovnih novicah kot so: kaj je s talci v Teheranu, kam se šah Reza Pahlevi izselil, kje je potres, kje letalo treščilo na tla, kdo zmaga v nogometnih tekmah, res ni važno, kaj se zgodi v Vogrčah. Svet se ne zmenja za nas, mi ne dosti za svet, zlasti ker se nam še dobro godi. Nimamo potresa, ne povodnji, ne plazov, ne lakote in suše, ne bančnih vlovov in ne ugrabitev.

O pač, eno ugrabitev pa le omenimo. Našega Lekšaja, uradno Aleksa Kotschitscha, nam je ugrabila Rezika Opetnik iz Kazaz. Mislili smo, da bo vedno ostal pri nas, ko si je hišico tam na bregu lepo uredil in še mater k sebi vzela, ko se za nobeno dečvo v dolgih letih ni zmenil in je kazal poklic za samski stan, ko smo ga radi imeli in še v farni svet izvolili. Pa je bil sam nepreviden; ni hodil čez Dravco, ampak ob Dravci, prišel v Kazaze in Rezika je imela posebno moč, da je trmatega Lekšaja priklenila na svoje srce in ga nam tako ugrabila. Lekšaj je priden, zna ne le kot stavbni delavec voditi žerjav (Kran), ampak je „vseznan“, tudi Rezikino hišo je lepo pripravil za novi dom in tako ni kazalo drugega kot da ju je še kazaški župnik g. Cvetko Zergoi dne 30. junija v Tinjah zvezal z najmočnejšo vezjo, zakramentom sv. zakona. Ženin in nevesta sta že dobro poznala Tinje in ker tam ni le dom za tečaje, duhovne vaje in kapela, ampak tudi dobra kuhinja, ki jo vodi Vogr-

janka s. Monika, je bilo potem tudi pri gostiji dobro, prijetno in domače, četudi brez muzike in plesa. Četudi nam je hudo za Lekšajem, moramo po krščansko Reziki odpustiti ugrabitev in želimo obema mnogo sreče in blagoslova!

Pa še dve drugi ugrabitvi moramo omeniti. V mesecu novembru, ko smrt najbolj rada s koso razsaja, nam je ugrabila dva farana. Najprej Amalijo Koprivnik, pd. Kajžlarco, vdovo po nekdanjem vogrškem organistu in mežnarju Pavlu Kropivniku. Umrla je v Celovcu v bolnišnici v 83. letu. Živela je sama v svoji hiši, za njo pa je lepo skrbel g. Toni Fürstler, ki je mladost preživel pri njej. Pokopali smo jo 7. novembra v Vogrčah.

Bolj bolečo rano je smrt prizadela z ugrabitvijo Maksa Pruteja, pd. Jirmovega očeta, ker je vzele gospodarja in očeta številne družine. Umrl je nenadoma 10. novembra, ko ga je zadela srčna kap, starega 70 let. Bolehal je že dolgo in trpel, vendar je še do zadnjega doma delal. Bil je dober oče in napreden gospodar, dobre volje in na vasi priljubljen. Hčerka Fricka, sedaj profesorica na Dunaju, in sin Albert sta maturirala na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Hčerka Marica je poročena, sin Maks vodi sedaj kmetijo in dela v Pliberku, sin Poldi je vajenec. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi od blizu in daleč, cerkveni

zbor mu je zapel v slovo na domu, v cerkvi in na pokopališču, pokopal pa ga je domači župnik. Družini naše iskreno sožalje!

Pri Jirmu niso le izgubili očeta, ampak tudi nekaj pridobili. Mlada družina je sedaj po treh dekličih vendarle dobila, kot upamo, bodočega gospodarja in naslednika, ki ima po dedu in očetu ime Maks. Tudi pri sosedu Konečniku je mlada družina Paulitsch dobila drugega naslednika Kristijana.

Pri Vodivniku (Šumej) pa jim je Erika sedaj nadomestila izgubo zgodaj umrle Marte. Naj mladi rod živi in cveti in starše razveseli!

Vsem prijateljem in znancem srečno novo leto 1980

Zerzer-Beguš

trgovina

SVEČE

lovski družini, o obisku celjskih maturantov, o letošnjem 1. mednarodnem srečanju pisateljev pri Kovaču in o pestrih športnih tekmah. Za glasbeni okvir je poskrbel tehnik Toni Sticker. Obirčanom se je ta večer zelo dopadel. Nudil je tudi mnogo poučnega in pristnega humorja. Zato so se kar dobro nazijali in nasmejali. Ob taki priliki se pač vsak član zaveda, da se domače društvo SPD „Obir“ res trudi. Zato je tudi v društvu pristna slovenska vzajemnost in število članov narašča!

Pod naslovom „Pesmi narodov“ je 16. decembra 1979 bil na Obirskem v gosteh mešani pevski zbor SPD „Rož“ iz Šentjakoba. Številni pevci se niso ustrašili Kovačevega „odra“ (ki je le skromen podij). Za pester spored so sprejeli obilen, prirčen aplavz. Posebno odobravanje je žel solist-tenorist z lužiško-srbsko šaljivo pesmijo. Repertoar je upravičil zgoraj navedeni koncertni naslov, kajti vseboval je Gallusovo skladbo v latinščini, grško, makedonsko, portugalsko, rusko, nemško, lužiško-srbsko pesem in celo skladbo

negro-spiritual v angleščini. Obirčani občudujejo mlade pevce, ki prepevajo v desetih jezikih — in seveda priznanega dirigenta Lajka Milisavljeviča. Spet pa je bil tudi Toni Sticker — tokrat kot napovedovalec — na mestu.

Predsednik SPD „Obir“ dr. Brumnik je pozdravil navzoče in čestital delavnemu dirigentu Lajku Milisavljeviču za pred kratkim sprejeto 1. Tischlerjevo nagrado. SPZ predsednik Valentin Polanšek pa je ob tem pevskem užitku naglasil pomembnost stikov med društvi samimi tukaj na Koroškem.

Po tej poti želi SPD „Obir“ na Obirskem vsem članom, bralcem in slovenskim društvenikom širom Koroške mnogo kulturnih uspehov in užitkov v letu 1980!

PS.: Veseli nas, da društvo SPD „Obir“ lahko čestita svojemu članu, navdušenemu športnemu sodelavcu Hanziju Brumniku k uspešno opravljenemu izpitu pomočnika za mehanika, kovača in ključavničarja kmetijskih strojev!

Izšla je druga kasetna Krščanske kulturne zveze! Po moškem zboru iz Sveč na traku lahko kupimo kar celo skupino tamburašev iz Hodiš, ki jih vodi Dorica Sabotnik. Cene takega ansambla? Za 100.— šilingov pride v vsako hišo. Kaseto prodajajo pisarna KKZ, slovenske knjigarnice in SPD „Zvezda“ iz Hodiš.

Žitara vas:

Kronika domačih novic

Dne 21. oktobra 1979 so Žitrajčani obhajali 650-letnico svoje farne cerkve. Zato se je tudi župni upravitelj dr. Ostravsky s svojimi svetovalci potrudil, da so pustili restavrirati farne orgle pri firmi Novak v Celovcu, kar je stalo dobrih 80.000 šilingov.

Enako so pustili popraviti tudi harmonij, ki ga uporablja organist pri vajah za cerkvene pevce.

Naj si bodo mlajši v fari na jasnem, je bil ta harmonij do zasedbe Avstrije po nacistih last izobraževalnega društva v Šentlipšu! Ker pa so tisti krivi preroki hoteli ta instrument likvidirati in ga zajeti v svojo last, se imamo zahvaliti starosti cerkvenih pevcev, danes že v 83. letu starosti Ludviku Augustinu, da je harmonij z določeno denarno vsoto rešil v korist farne skupnosti.

Da pa del Šentlipških faranov ne čaka na kak odličen honorar, se je pokazalo na dan rabote na domačem šentlipškem pokopališču, ker je zahtevala dva delovna dneva 20. in 27. oktobra letos. Uredila se je steza okoli cerkve oziroma po pokopališču v prid in čast farni skupnosti.

V prvi vrsti gre čast komandantu požarne brambe in Stari vasi Fricu Tschemernjaku, ki je s svojimi kolegi stopil prvi v akcijo, da se je to delo lahko začelo in tudi dovršilo.

Pa tudi vsem, ki so materialno, denarno, s hrano in zlahko kapljico ali svetovalno bodrili prstovoljce, velja iskrena zahvala.

Popravila potreben je bil tudi žagrad (zakristija). Omare so zlezle skoro v tla; tudi tu je dr. Ostravsky oddal dela raznim tvrdkam, zato se tudi tam zdaj vse bliska, kot v kakem modnem salonu.

Ker pa se je že vse nekam urihotalo, pa so imeli navrh še pranje duš oziroma celodnevno vedno čiščenje. Ker je padlo letos na nedeljo, bi pričakovali več obiska, a žal teče gotovim v fari življenje tudi brez duhovne hrane. Maše so bile na cel dan razdeljene in hvala vsem duhovnikom, ki so s svojimi govori in zahvalnim opraviлом dajali programe za nadaljnje farno delo.

Pač pa bi vse te slovesnosti ne dosegle svojega cilja in viška, če bi cerkvenim pevcem ne priskočil na pomoč štebenjski organist in pevovodja Hanzej Petjak. Za ves njegov idealizem, ki ga vlaga pri vajah šentlipških cerkvenih pevcev in da orgle in harmonija ne bodo spet pajki s svojo mrežo prepredli, ga tudi v bodoče sosedsko prosimo za nadaljnjo ustvarjanje.

Na organizacijski strani cerkvene petja pa se iskreno zahvaljujemo ge. Katarini Marketz, ki kljub obilni zaposlenosti izžareva njen idealizem v prid fare.

mi za vas

Piše MIHA ZABLATNIK

„Mi za vas“ je kolumna, ki smo jo uvedli na željo mnogih naših bralcev. V njej boste našli praktične nasvete, odgovarjali bomo na pravna, gospodarska in zdravstvena vprašanja. Rubriko bo redno urejeval Miha Zablatnik.

Pokojninska določila za splošno starostno penzijo in penzijo za vdove:

Ne da se mu skrajša penzija, lahko vsak še stransko prisluži šil. 5108.—, oziroma penzija in stranski prislužek lahko znašata šil. 8785.—. Za vsakega otroka se lahko odpiše od pridobitnega dohodka (Erwerbseinkommen) šil. 1315.—.

Penzionisti z zgodnjo penzijo lahko stransko prislužijo šil. 2738.—, ne da se jim ukine penzija.

Mejni zneski za oprostitev plačevanja temeljnega zneska za radio, televizijo in telefon: za posamezno osebo šil. 3912.—, za dve osebi šil. 5596.—, zvišanje za osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu šil. 336.—.

Za vse nasvete in če imate posebne predloge pišite na naslov uredništva: Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt/Celovec. Oznaka: mi za vas.

Pri ustanovi za socialno zavarovanje za kmete (Sozialversicherungsanstalt der Bauern) veljajo od 1. januarja 1980 naslednje postavke:

otročka doklada (Kinderzuschuß):

najmanj šil. 173.—, največ šil. 650.—;

dodatek zapuščenim (Hilfslosenszuschuß) pri zavarovanju za penzijo:

najmanj šil. 1809.—, največ šil. 2343.—;

dodatek zapuščenim k polni renti pri nezgodnem zavarovanju 50% nezgodne rente.

najmanj pa šil. 1809.—, ali največ šil. 4686.—;

smernice za izenačevalno doklado (Ausgleichszulagenrichtsätze):

splošna smernica šil. 3493.—, družinska smernica šil. 4996.—, povišanje otroške smernice za otroka šil. 375.—, smernica za na pol sirote do 24. življenjskega leta šil. 1305.—, smernica za sirote do 24. življenjskega leta šil. 1960.—, smernica za na pol sirote po 24. življenjskem letu šil. 2317.—, smernica za sirote po 24. življenjskem letu šil. 3493.—, vsota za odpis (Absetzbetrag) za vajence šil. 911.—.

Janko Ferk o pisateljih ... siromaki, berači, idealisti ...

Koga naj zanima, da je pisateljevanje težko delo, ko še sploh interesa ni za knjige? Koga naj zanima, da išče marsikateri resni pesnik dobro besedo bolj dolgo kot dela mizar mizo?

Danes je skoraj že tako, da je pesnik zamorec, ki je svoj posel opravil („Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan.“). Disco je boljše od knjige.

Pisatelji se bodo morali prilagoditi „toku časa“ — in s tem bodo izumrli. Ker je poprečni Avstrijec prelen, da bi segel za literaturo/knjigo, je poet vedno bolj izoliran. Polovica Avstrijcev sicer pravi, da bi radi kaj več brali, „a televizija...“ In v bodoče preti literatom (in bralcem!) še nevarnost kabelske televizije. — Vseeno pa je tiskanih v Avstriji letno več in več knjig. Ostane teza, da bere vedno manj ljudi vedno več knjig.

Apropos knjiga! Je to, kar piše (recimo:) Simmel literatura, so to knjige? — Mnogi postavijo naslov Avstrijca Simmla pisatelj pod narekovaj („pisatelj“). — Gledamo in obračamo kakor hočemo, a pesnik / pisatelj piše zaradi neke „notranje potrebe / sile“, piše, ker mu je poklic pisatelja res „poklic“. In v tej zvezi je vprašanje, ali je Simmel „še“ pisatelj opravičeno. — Ali je napisal od leta 1947 naprej čez štirideset knjig (42 ali 43, morda celo 44) res iz „notranje potrebe“ ali pa zaradi denarja? Znesek prodanih Simmlavih knjig leži pri 800 milijonih šilingov... (Brez komentarja.)

Torej avstrijskega liričnega naraščaja sploh ne moreš primerjati s Simmlom. Raje verjamem kake-mu mlademu poetu, da piše, ker

se ima za poklicanega; Simmlu bi tega ne odkupil — tudi za 800 milijonov ne... To, kar si prislužijo mladi pisatelji v Avstriji, so res „odpadki kulture“, „drobtinice, ki jih nobeden noče“. — Kdo naj je negativno presenečen, če sliši, da je v kulturni Avstriji le okrog trideset (30!) pisateljev, ki lahko od pisanja živijo? Trideset talentov / genijev na sedem milijonov (ali več) Avstrijcev! „Zelo, zelo dobro“ poprečje, a ne?

Kaj torej so domovini Grillparzerja, Kafke, Musila vredni pisatelji? Skoraj nič!

Kadar s tremi zvonovi zavoni tako na večer ponavadi, se mi zdi, da slišim pogovor presvete Družine. Poslušam, poslušam in mislim za njimi:

Jožef orjak, Jožef je žalosten in je težak, Jožefu v hrbet so zlezle skrbi: vélikí zvon težko zvoní.

Deva Marija je med obema srednica,

JOŽE POGAČNIK:

Kadar s tremi zvonovi zavoni

starčka tolaži in Sinčka uči: Deva Marija na sredi stoji.

Gleda skoz line Jezušček mladi, spleta mu kodre, kot ponavadi, mati Marija in ga drži: Jezušček mladi se pasti boji.

Sveta Družina v sobi visoki, v sobici stolpa cerkvenega revni, v okno se sklanja nebo vam, nebo! Jezus skoz lino zre našo zemljo, vidi nas, vidi.

Sveta Družina, le dvigajte nas! Zlasti na tisti večer preroški, ko nam zvonovi trije zapoje. Takrat, o sveta Družina, nas dvignite v izbo svojo!

Sie kannten einander schon als Kinder. Ihre Väter sind auf derselben Schulbank gesessen und sind heute noch befreundet. Nun fahren ihre Kinder seit Jahren täglich mit demselben Zug in die Stadt. Oft sitzen sie einander gegenüber. Aber noch nie hat eins zum andern ein Wort gesagt, noch nie hat dieser Deutschkärntner Bursch dieses Mädels begrüßt, die sich zu ihrem Slowenentum bekennt, die Slowenisch und Deutsch mit derselben Leichtigkeit spricht.

Dem Landsfremden sträubt sich die Feder. Ist hier ein Bann verhängt? Hat eine Fee an einer Wiege eine Verwünschung ausge-

Wir Menschen leben ja meist nebeneinander her, wissen kaum voneinander. Aber eines Tages wird uns einer gesandt. Der Mann, der halbtot am Wegrand lag, war dem Leviten, dem Priester gesandt. Aber die rechtgläubigen gingen vorüber. Der Samariter aber, der verachtete Mischling, fand seinen Nächsten.

Nicht ganz unähnlich ist es mit den Völkern. Von 1918—1945 verstanden die Italiener nicht, was die deutschen Südtiroler für sie bedeuten könnten, und versuchten sie gewaltsam zu assimilieren. Nach 1945 haben sie sie allmählich als — andersgeartete — Mit-

Vater unser — nemški očenaš

sprochen? Ist eine Dornenhecke aufgewachsen, undurchdringlich, höher als der höchste Giebel?

Alter, du wirst nicht verstehen. D. h. du verstündest schon, aber du willst nicht verstehen. Junger, bei dir ist noch Hoffnung. Laß die Marschierer, die Kassierer, die Betonierer. Auf nach Bleiburg. (Das Slowenische hat die ursprüngliche Gestalt des Namens treu bewahrt: Pliberk). Geh bergwärts, den Weg zum Burgberg, die Straße zum Berg. Wo sie beide Arme öffnet, findest du den Altar. Er ist nicht geweiht, und doch ein Heiligtum! Das jüngste deines Landes — das älteste. Arme breiten sich aus. Dieser Ort ist am strengsten gemieden, am meisten gefürchtet, am tiefsten ersehnt. Wenn an der höchsten Stelle ein Quell aufbricht, überflutet er alles. Hier spürst du plötzlich, was sich in den Jahren, den Jahrzehnten, den Jahrhunderten aufgestaut hat. Laß dem Springquell, laß der Sturzflut freien Lauf, es sind begnadete Wasser. Immer entscheidet sich alles in einem genblick. Nur ein Augenblick, und die Dämme der Unnatur, der Verkarstung, der Erstarung, der Unfruchtbarkeit, der nationalen Rechtgläubigkeit und gewaltsamen Selbstknechtung bersten und versinken in dem erlösenden Strom. Libera nos Domine-

bürger angenommen, und die Südtiroler bejahten ihrerseits den Staat und wuchsen die die Rolle des Mittlers zwischen deutscher und italienischer Kultur hinein. Die Italiener beschämen uns Österreicher durch ihre politische Reife. Werden wir den Wert unserer in ihrer Existenz mehr und mehr bedrohten slawischen Volksgruppen endlich erkennen? Der Dichter Josef Friedrich Perkonig und der Maler Werner Berg, die das Herz Kärntens ergründet und sein Gewissen erforscht haben, sagen uns beide, jeder in seiner Sprache: Hüten wir unsere Slowenen wie unsern Augapfel, sorgen wir, daß eine gewisse Verblendung nicht zur Erblindung werde.

Slowenische Eltern sollen, so wird propagiert, mit ihren Kindern nur noch deutsch sprechen. Warum sollen sie nicht dann und wann deutsch mit ihnen reden? Sie beweisen so ihre Vernunft und ihre Friedfertigkeit. Doch sorgen Schule und Beruf, Amt und Geschäft, Zeitung, Radio, Fernsehen, Kino ohnedies für den Erwerb ausreichender deutscher Sprachkenntnisse. Wie die Südtirolerin deutsch, spricht deshalb die Kärntner Slowenin, die eine wahre Mutter sein will, mit ihrem Kind alle Tage slowenisch. Darum heißt es ja Muttersprache. Eberhard Steinacker

PRIREĐITVE

Požarna bramba Šmihel pri Pliberku vabi na

PLES

v soboto, 5. 1. 1980, pri LOSERJU v Šmihelu.

Igra „GOSPOD MORA BITI“

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Kraj: Kulturni dom v Dobrli vasi

Čas: nedelja, 6. 1. 1980 (na dan Sv. treh kraljev), ob 14.30

Gostuje: Igralska skupina iz Šentlipša.

29. SLOVENSKI PLES

bo v soboto, 12. januarja 1980, s pričetkom ob 20. uri v Delavski zbornici v Celovcu.

Tokrat bosta za ples igrala znana in priljubljena

● plesni ansambel „ŠOK — RTV Ljubljana

● narodno-zabavni ansambel „Fantje treh dolin“

● v kulturnem delu bo nastopil vokalni ansambel „RIBNIŠKI OKTET“.

Vstopnice po 50.— šilingov v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, v knjigarni „Naša knjiga“, v pisarni Slovenske prosvetne zveze in pri večerni blagajni.

Slovensko prosvetno društvo Globasnica

vabi na

7. PODJUNSKI PLES

ki bo v soboto, 5. 1. 1980, ob 20. uri pri Šoštarju v Globasnici. Prisrčno vabljeni!

Petek, 4. 1. 1980, ob 18. uri nedelja, 6. 1. 1980, ob 13. uri

SEMINAR ZA ZAROČENCE

(slov.)

Več referentov: zdravnik, mati, duhovnik, sodnik

Voditelj: Jože Kopeinig

Ponedeljek, 7. 1. 1980, ob 10. uri petek, 11. 1. 1980, ob 18. uri

IZOBRAŽEVALNI TEDEN ZA FANTE, I. del, (slov.)

Podroben program v posebnem razpisu

Voditelja: Jože Kopeinig in Martin Pandel

Valentin Polanšek:

44

Križ s križi

— Sem kakor otrok, kakor majhen otrok, ko te zadržujem pri učenju? Rada bi tudi tako igrala kot ti!

— Bom drugič svoje note prinesel za začetnike. Nekaj ti lahko pokažem!

— Ti nisem še povedala, da večkrat sama pišem pesmi. Včasih pa ne najdem prave rime, potem začnem kaj drugega...

— Take reči delaš?

— Kaj naj drugega počnem v takem pustem času? Zdaj ni več tako pust čas, ko ti hodiš klavir igrati! Veš, da mnogo mislim, kaj bo iz tebe...

— Ti boš pa pesmi pisala in boš postala pesnica, umetnica!

— Lahko bi jaz svoje pesmi recitala, ti pa bi vmes za povezavo igral na klavir. — Njemu se je zataknilo:

— Kako drugače, kako čudovito zveni slovenščina iz tvojih ust. Tako mi postaja šele jasno, kako me taka šola odtuja materinščini...

— Slovenščino hočejo pregnati, a je ne bodo.

Mnogo je ljudi, ki se borijo proti temu potujčevanju. Gotovo si že slišal o onih...

— Po naših koroških gozdovih so tudi partizani! — je dejal odkrito.

— Zaigraj še kaj! O vojni midva ne govoriva. Kar naenkrat pa se je vsulo iz njega:

— Mojega očeta so lani oktobra vtaknili v kacete, brata in sestro pa odgnali!

SENCA KLJUKASTEGA KRIŽA se vedno bolj zgošča nad dijakovo glavo... Začetek drugega tedna po božičnih počitnicah ga doleti usodna brzjavka.

Bere s trepetajočimi ustnicami:

„Dedi, teta in stric mrtvi. Pridi na pogreb! Pismo sledi! mati!“

Z ginevajočo prisotnostjo ne ve ali sloni ob oknu na zevajočem hodniku, kjer ga je ujel dežurni ali se nabada na grozo hudih sanj...

Prepadi pred njim, brezna okoli njega, padajoče zvezde se bližajo, da ga zdrobe. V trenutku so usta napolnjena z zavrelimi slinami...

— Kaj se je pripetilo?

Dežurni opazi dijakovo stisko.

Popelje ga, na pol podprtega, v dežurno sobo. Telegram je padel na tla. Dežurni ga prebere.

— Moje sožalje! Bodi močan! Vsi moramo biti sproti močni, če vse krog nas popade! Jemati moramo moč iz sebe. Moj oče je padel lani na fronti. Babico je v Beljaku bomba ubila. Ne smemo omahiniti. Samo trdi se bodo pretokli skozi usodni čas! Dijak ni dojemal besede dežurnega.

Ko se je spet ujel, je dežurni nadaljeval:

— Dirce v tem času ne bo dosegljiv. Ker je pa to poseben dopust, lahko tudi dežurni vzgojitelj odloči. Zletim k njemu. V jedilnici je. Ti počakaj zaenkrat tu! — V dijakovi glavi se je lomilo: Dedi? Kateri dedi? Ali hišni? Mamin oči? Ali...? Kaj se je zgodilo?

Dežurni je spet tu.

— Takoj k vzgojitelju. Če bo vse prav, se lahko že ob šestih odpelješ! To čez dobro uro...

Medtem si je dijak do kraja opomogel.

Še isti večer je proti 22. uri prisopihal vlak v trg. Vse je bilo zatemnjeno. Niti žalostni svet se ni videl. Sama žalost je težila na mladem človeku. Žalost ima svojo strašansko težo.

Pri sorodnici je izvedel za kruto dejstvo: Pradede in stara teta pa stric so...

V trgu pri sorodnici je prenočil.

Ničesar ni mogel jesti.

Huda in dolga je bila noč. V polsnu je bežal skozi krvave ognje, ki so se plazili za njim... V presledkih se je zrušil iz morečih sanj in znova jokal. Vtaknil je glavo pod odejo in tiho jokal za svojim pradedom in onima dvema.

Zjutraj se je pojavila mama. Vsa v črnem.

Na občino sta šla s sinom.

„Občinski človek mora biti zraven, pa sosed in ti in jaz, da potrdimo resnico, kdo so mrtveci. Oh ti siroti dedej, devetdeset let stari, pa tako smrt dočakati!“ Mamin glas je bil trd in neizpros.

(Dalje prihodnjič)

TV AVSTRIJA

1. spored

NEDELJA, 6. januarja: 11.00 Pričetek — 11.15 ORF-stereo-koncert — 12.35 Zakaj kristjani verujejo? — 14.55 Moj prijatelj Salty — 16.25 Napačni princ — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Mi — ekstra — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Legenda o četrtem kralju — 21.55 Smeh z Bobom — 22.40 Poročila.

PONEDELJEK, 7. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Zakaj kristjani verujejo? — 10.00 Šolska TV: Romantika — 10.30 Rože iz Nice — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Wombljevi — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Živali pod vročim soncem — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Trije angeli za Charlija — 21.50 Večerni šport.

TOREK, 8. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV: Nova matematika — 10.30 Moj prijatelj Salty — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Rdeči avtobus — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pustolovščina ob Rdečem morju — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 V centru — 21.00 Videoteka: Kabale in ljubezen.

SREDA, 9. januarja: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Tako gospodari obrtnik — 10.30 Veliki Edison — 17.00 Izginuli ptič — 17.25 Rdeči avtobus — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pustolovščina ob Rdečem morju — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 V centru — 21.00 Videoteka: Kabale in ljubezen.

ČETRTEK, 10. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska TV: Obraz stoletij — 10.30 Pes, ki je rešil Hollywood — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Ante — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosimo za mizo — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Obtožujem — 21.15 Sam v Mehiki — 22.00 Večerni šport.

PETEK, 11. januarja: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV: Umetnost Donavske šole — 10.30 Prosimo za mizo — 10.55 Klub seniorjev — 11.30 Pustolovščine v Engadinu — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Igralna ura — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppets-šov — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 XY-nerešeno — 21.20 Na zelenem bregu Save — 22.20 Viktor Frankl v pogovoru s Franzom Kreuzerjem.

SOBOTA, 12. januarja: 12.25 Hahnenkamm — smuk moških — 15.30 Kresna noč — 17.00 Športna abeceda — 17.30 Pirati na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.21 Anneliese Rottenberger ima čast — 21.50 Šport — 22.10 Srečanje na ekranu — 23.10 Poročila.

2. spored

NEDELJA, 6. januarja: 12.00 Pra Loup: Smuk moških — 13.00 Mednarodna skakalna turneja — Bischofshofen — 16.00 Okoli sveta s Claire Francis — 16.45 Proglašenje za svetnika Janeza Nepomuka — 17.15 Poj z nami — 17.45 Veliki Edison — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Sakal — 22.35 Šport.

PONEDELJEK, 7. januarja: 18.00 Angleščina — 18.30 Mojstri od jutri — 18.55 Kviz o bibliji — 19.00 Aktivna izobrazba — 19.30 Čas v sliki — 20.15

Rose in njeni možje — 21.05 Preroki in prognoze — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Hester Street.

TOREK, 8. januarja: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Pri moji mami ni bilo ravnotako — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Veselje z glasbo — 21.03 VIP-gugalnica — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 9. januarja: 9.25 Berchtesgarden, slalom žensk — 11.55 Slalom žensk, 2. tek — 18.00 Francoščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.00 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Pes, ki je rešil Hollywood.

ČETRTEK, 10. januarja: 9.25 Berch-

TV LJUBLJANA

1. spored

NEDELJA, 6. januarja: 8.10 Poročila — 8.15 Za nedeljsko dobro jutro: Pevski kvintet Gorenjci — 8.40 Dediščina za prihodnost, dokumentarni film — 9.35 Disneyev svet — 10.20 Cebelica Maja, otroška serija — 10.45 A. Haley: Korenine, TV nadaljevanka — 11.35 TV kašipot — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Bischofshofen: Smučarski skoki, prenos — 15.30 Veseli Tobogan: Gorenja vas — 16.30 Škočvirska soteska — 17.00 Poročila — 17.05 Ekspresionizem in prehodne struje, oddaja iz cikla: Komorna glasba skozi stoletja — 17.35 Športna poročila — 17.40 Najpomembnejši dogodek po osvojitvi lune, francoski film — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.00 S. Pavič: Vroči veter, nadaljevanka — 20.55 Nuklearna elektrarna, dokumentarna oddaja — 21.35 V znamenju — 21.50 Glasbeni album — 22.05 Športni pregled.

PONEDELJEK, 7. januarja: 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis — 12.30 TV v šoli: Dober tek, Literatura — 17.15 Poročila — 17.20 Vrtec na obisku: Hop, se meh razpoči, smeh iz njega skoči — 17.40 Dokumentarni film — 18.05 Priroda v B-molu, izobraževalna oddaja — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.00 M. Kranjec: O grehu stare Jakobce, TV drama — 20.50 Kulturne diagonale — 21.30 Mozaik kratkega filma: Dobro jutro, sin — 21.45 V znamenju.

TOREK, 8. januarja: 9.55 do 11.00 in 12.25 do 13.30 Lenggries: Slalom za moške, prenos — 16.15 Slalom za moške, posnetek iz Lenggriesa — 17.15 Poročila — 17.20 Jakec in čarobna lučka, otroška serija — 17.35 Pisani svet — 18.05 Slovenski ljudski plesi: Gorenjska — 18.35 Obzornik — 18.45 Hidak — mostovi, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.50 H. Fallada: Človek hoče navzgor, TV nadaljevanka — 21.50 V znamenju — 22.05 J. Jež: Pogled zvezd, baletna oddaja.

SREDA, 9. januarja: 10.00 TV v šoli: Izobraževalna oddaja, Predšolska vzgoja, Kratak film — 12.30 TV v šoli: Sunčana Škrinjarič, Ali ste vedeli — 17.20 Poročila — 17.25 Z besedo in sliki — V. Brest: Čarovnik Ujtata, 1. del — 17.45 Pionirji fotografije, serijska oddaja — 18.10 Mednarodno tekmovanje violinistov „Fritz Kreisler“, 1. del — 18.50 Obzornik — 19.00 Ne prezrite — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: General Gramofon, albanski film (po filmu pogovor o albanski kinematografiji) — 22.00 V znamenju.

ČETRTEK, 10. januarja: 10.00 TV v šoli: Kemija, Umetnost, Pravljica — 12.30 TV v šoli: K. Baranovič: Lectovo

tesgaden: Veleslalom žensk — 11.55 Veleslalom žensk, 2. tek — 18.00 Ruščina — 18.30 Naivni sveta — pota k umetnosti — 19.15 Galerija — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Tritsch-tratsch — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

PETEK, 11. januarja: 17.30 Renešanca — 18.00 Zakaj kristjani verujejo? — 18.30 Orientacija — 18.00 Kviz o bibliji — 19.00 Vi želite — mi igrmo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Svet knjige — 21.00 Henrik, dobri kralj — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Zrelostni izpit.

SOBOTA, 12. januarja: 17.00 Potovanje Charlesa Darvina — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Šport — 19.00 Trail — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Primer za ombudsmana? — 20.15 Arthur Schnitzler — komtesa Mizzi — 21.15 Literatura — 22.00 Vprašanje kristjana — 22.05 Sumljivi.

srce — 17.05 Poročila — 17.10 Dediščina za prihodnost, dokumentarni film — 18.05 Kurir Goce Delčeva, nadaljevanka — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladi o mladih — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.00 V živo — 21.30 J. F. Lampe: Piran in Tisba, predstava londonske opere v Križankah — 22.25 V znamenju.

PETEK, 11. januarja: 10.00 TV v šoli: Kemija, Umetnost, Pravljica — 12.30 TV v šoli: Povesti — 17.10 Poročila — 17.15 Začetnik na smučeh, II. del, oddaja iz cikla: Sola smučanja — 17.25 Gledališče strička Branina — 17.40 Čuvaj Parka, mladinska serija — 18.05 Radenci 80, glasbena oddaja — 18.35 Obzornik — 18.45 Planiranje — kaj je to?, izobraževalna serija — 19.05 Spekte — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zabavno-glasbena oddaja — 20.55 A. Haley: Korenine nove generacije, TV nadaljevanka — 22.25 V znamenju — 22.40 Nočni kino: Zakon, ameriški film.

SOBOTA, 12. januarja: 8.00 Poročila — 8.05 Jakec in čarobna lučka, otroška serija — 8.20 Vrtec na obisku: Hop, se meh razpoči, smeh iz njega skoči — 8.40 Kurir Goce Delčeva — 9.10 Pisani svet — 9.40 J. Mortimer: Will Shakespeare, TV nadaljevanka — 10.30 Človek — antena, oddaja iz cikla: Človekovo telo — 11.00 Pletičani, dokumentarna oddaja — 11.45 Poročila — 12.25 Kitzbühel: Smuk za moške, prenos — 15.20 Poročila — 16.25 Za mavrico, ameriški film — 17.00 Košarka: Iskra Olimpija — Zadar, prenos — 18.35 Naš kraj — 18.45 Robinovo gnezdo, humoristična serija — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno na zrno — 19.30 TV dnevnik 20.00 J. Dietl: Župan našega mesta, TV nadaljevanka — 21.00 Organizacija, ameriški film — 22.50 Orkester Count Bassie — 23.45 TV kašipot — 0.05 Poročila.

2. spored

NEDELJA, 6. januarja: 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 15.15 Test — 15.30 Nedeljsko popoldne — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Konj, moj prijatelj, dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Abraham Lincoln, ameriški film.

PONEDELJEK, 7. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Gledališče strička Branina — 18.00 Minji, otroška oddaja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena medigra — 18.50 Športna oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 P. Zidar: Poslednja luč, drama — 21.00 Glasbeni trenutek — 21.05 Mozaik, kulturna oddaja — 21.50 TV dnevnik — 22.05 Glasbena oddaja.

TOREK, 8. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Pionirske TV novice — 18.15 Književni klub — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Disko — 20.50 Vče-

FS kritika

Za tiste, ki so se odločili, da bodo konec leta in začetek novega doživeli pred televizijskim ekranom (ali jim ni preostalo nič drugega?), ni bil ravno večer bogate in zadovoljive izbire, vsaj ne, kar zadene humor.

Klasik humorja na časopisnih straneh je arhitekt Gustav Peichl, ali kakor ga večina Avstrijcev pozna, karikaturist „Ironimus“. Da se časopisne karikature zelo dobro dajo prenesti tudi na ekran, smo videli tudi pri „karikaturah tedna“: leča TV-kamere kaže sprva na značilen detajl karikature, se giba proti kakšnemu drugemu delu ter polagoma prikaže vso risbo. — To je sicer vse zelo zabavno, a utegne postati dolgčas, če se ta tehnika — s primernimi glasbenimi podložki — nadaljuje pol ure. Tako se je godilo tudi vsakoletnemu Ironimusovem pogledu nazaj v karikaturi. Vendar ga je nova dramaturgija ne le rešila te dileme in s tem morda mučnosti, temveč je tako postala ta oddaja zdaleč najboljše ponudba ORF-a za Silvester: dva majhna moška, predstavnika „tipičnega“ socialista in meščana, nista le podkrepila izpovedi karikatur, temveč sta našla ob spretnih dialogih k samostojnemu življenju in bila idealno dopolnilo. Triposnetki, ki so bili zelo zahtevni, a so se obnesli.

Aktualni dogodki okoli Hansa Kunga so se odražali celo v silvestrovem nagovoru kardinala Kötnerja: pretežni del oddaje je branil papeža, ki je odpovedal Kungu pravico učiti v imenu Cerkve.

Ker ORF v glavnem TV-programu ni imel zadovoljive ponudbe — delno je bil izjema Teddy Podgorski s „Svojčas“ (izrazito uspela „modna revija

preteklosti“ — parodija), sem vrtel gumbe radijskega sprejemnika. Zašel sem na val nemških oddaj moskovskega radia. Tudi tam, v oddaji „Glasovi prijateljstva“ za vzhodno Nemčijo, Silvestrovanje, pogled nazaj. Vzhodnonemški državljani so se hlapčevsko zahvaljevali prijateljski Sovjetski zvezi za vse, kar so med letom dobili, za izkazano čast prijateljstva, predvsem tudi za nafto, ki so jo od Sovjetske zveze tako redno dobivali. — Bil bi zelo uspel črni humor, če ta oddaja ne bi bila bridka resnica. — Po poročilih, o katerih je nova afganistanska vlada zavrnila obrekovanje reakcionarnega Zahoda zaradi vmešavanja Sovjetske zveze, ki je bilo v resnici le prijateljska pomoč, sem zavrtel dalje. — Ob 23. uri je v Ö 1, ki ga ob tem času zlepa ne posluša več kdo, prezentiral Kurt Sobotka nadvse zabaven in kljub temu zahteven kabaret.

Najbolj primerno ponudbo je imela ob 4.15 uri zjutraj RTV Ljubljana: „Kako preženemo mačka?“ Sam sem ob tem času že dremal.

Za prihodnji teden posebej opozarjam (izkaz):

- Ljubitelji kriminalk bodo prišli na račun z komisarjem Maigretom (v sredo, FS 1, 20.15, enkrat mesečno), ki so ga v ORF-u pred več kot desetimi leti nadvse uspešno predvajali. Tokrat z novim glavnim junakom.

- „Zakaj kristjani verujejo?“ skupno s seminarji in diskusijami.

- „Na zelenem bregu Save“ z narodno-zabavno glasbo (petek, 21.20, FS 1).

- „Zrelostni izpit“, film, ki je napravil Dustina Hoffmana slavnega, režiserju Mike Nicholsu pa prinesel „Oscarja“ in ki je bil velik uspeh v kinu;

- ter na sobotni glavni program v FS 2: Schnitzler v režiji Schenka.

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

PETEK, 4. januarja: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Revija glasbenih posnetkov 1979.

SOBOTA, 5. januarja: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELA, 6. januarja: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 7. januarja: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Iz ljudstva za ljudstvo (Perhta hodi naokrog — narodopisni zapis iz Zahomca).

TOREK, 8. januarja: 09.30—10.00 Land an der Drau — dežela ob Dravi — 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Otroci,

poslušajte! — Tipke bele, tipke črne (klavirske skladbe).

SREDA, 9. januarja: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Za ples in dobro voljo.

ČETRTEK, 10. januarja: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Glasbeni mojstri.

PETEK, 11. januarja: 14.10—15.00 Celovski radijski dnevnik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

SOBOTA, 12. januarja: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

raj, danes, jutri — 21.10 Izzivi, dokumentarna oddaja — 22.00 „Ars Poetica“.

SREDA, 9. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Na obisku pri... — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Izbor v sredo — 21.30 Zabavno-glasbena oddaja — 22.15 TV dnevnik.

ČETRTEK, 10. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Tehnica za natančno tehtanje — 18.15 Znanost — 18.45 Humoristični klub — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Neposredni stiki: TV festival nevrščeni — 22.30 Včeraj, danes, jutri.

PETEK, 11. januarja: 16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.15 Mladinski ekran — 18.45 Osorski otoki — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Na dnevnem redu je kultura — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Portreti: Podvig požeških livarjev — 21.50 Glasbena oddaja — 23.00 Nočni kino: Kača na prsih, španski film.

SOBOTA, 12. januarja: 17.45 Test — 18.00 Konj, moj prijatelj, dokumentarna oddaja — 18.30 Narodna glasba — 19.00 Iz sporeda TV Priština — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Večer z beograjskim klavirskim studijem — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Zadnja pošta Zagreb, feljton — 21.40 Športna sobota.

DSG Sele: vse tri sekcije s pogumom v novo leto

Že skoraj dvajset let se v Selah organizirano bavijo s športom. Drugo leto bo društvo DSG Sele praznovalo dvajsetletnico. Društvo je vključeno v škofijsko športno zvezo, zato tudi naziv DSG. Od vsega začetka pa nosi društvo dvojezično ime: DSG Sele-Zell.

Najstarejša je smučarska sekcija, ki deluje že od začetka, namiznoteniška je od leta 1970 in najmlajša, od leta 1974 pa igrajo tudi nogomet. Od tedaj naprej imajo Selani tudi svoje igrišče, „štadion pod Košuto“.

Vse sekcije so zelo aktivne.

Vodje sekcij so:

smučarska: **Hanzi Oraže**

namiznoteniška: **Mirko Oraže**

nogometna: **Flori Dovjak**

Hanzi Oraže je o svojih smučarjih povedal tole:

„Dosedaj najbolj zajamemo mladino tja do petnajstega leta. Pozneje grejo v poklicno življenje in jih zelo težko dobimo skupaj. Pa tudi možnosti za trening nimamo najboljših. Nimamo lifta in tako rekoč treniramo samotež. Kljub temu smo pri zadnjem rožanskem prvenstvu zasedli kar 7 prvih mest. Trenirati začnemo okoli oktobra,

Trening na ledeniku

ko pa pade sneg, se spravimo iz farne dvorane v snežno belino. Mnogo treniramo med božičem, ker so skoraj vsi doma. Vsako leto priredimo tradicionalno tekmovanje za „Košuta-pokal“. Tedaj je navzoča koroška smučarska smetana, sodelujejo pa tudi športniki iz Slovenije, kot Škofjeločani, Trboveljčani, Celjani, Tržičani.

Poleg tega bomo 1980 — vrsta je na nas — priredili „Rožansko prvenstvo“, ki bo 2. marca 1980.

Čeprav nimamo najboljših možnosti za trening, pa je Werner Oraže že nekaj let v koroškem mladinskem kadru. Dobro bi bilo, da bi bilo še več Selanov tu notri.

Zelo smo veseli vsake podpore in zato nas posebno veseli, da nam je trdka TOPŠPORT poklonila 24 parov rokavic. Zahvalil bi se v imenu vseh smučarjev vsem sodelavcem, funkcionarjem društva. Po-

sebna zahvala družini Pušelčevi, kjer smo kot doma. Hvala pa vsem staršem, ki podpirajo športno udejstvovanje svojih otrok. Na koncu pa še to, da smo v pretekli sezoni sodelovali pri 22 tekmah, kar je za nas precej.“

*

O namiznem tenisu je Mirko Oraže povedal, da so sezono začeli uspešno na turnirju v Borovljah. Zasedli so prvo in peto mesto. Pri Koroškem mladinskem in šolskem prvenstvu v Šentvidu so kar v redu sukali loparje in bili med prvimi moštvimi. Tudi pri ostalih tekmovanjih, kot npr. pri Rang-lestvici, kjer je zmagala Marti Oraže v ženskem razredu, pri koroškem škofijskem prvenstvu v Borovljah. Najboljši Selan pri tem tekmovanju je bil Nanti Travnik. Zgubil je samo proti koroškemu prvaku. Maksi Magek pa je v skupini D rešil selsko čast — postal je prvi.

Pri mednarodnem tekmovanju v Beljaku, kjer je bila zbrana koroška in slovenska elita, so korajžno zastopali svoje društvo. Sedaj so v 1. razredu vzhod na osmem mestu s 7 točkami. Mirko Oraže se je zahvalil vsem sodelavcem.

*

Vodja nogometašev, Flori Dovjak, je z letošnjo sezono kar zadovoljen. Preglavice mu dela trenutno nezadovoljivo stanje zaradi treninga. Težko je namreč dobiti

vse igralce k skupnemu treningu, ker jih nekaj študira in dela v Ljubljani (5), eden prihaja na tekme iz Salzburga, drugi pa večinoma tudi delajo in študirajo v Celovcu in okolici. Največja skrb pa je, kako bodo dobili Selani dobrega vratarja. Marič je bil vpoklican v jugoslovansko narodno vojsko (Naš tednik je o tem poročal) in zapustil hudo vrzel.

Če hočejo Selani postati prvaki, kar je želja tudi vodje sekcije in ker imajo res možnost, potem si bodo morali poskrbeti enako dobrega vratarja kot je bil Marič.

Klima in razmerje v moštvu je zelo dobro. Trener je Karel Pristovnik, ki kljub delu redno vodi trening. Kapetan moštva je Nanti Dovjak. On se vozi na tekme z visoke Kneže.

Selani imajo zelo zveste navijače. Poprečno jih pride na tekmo nad 300. Največ pa jih je bilo okoli tisoč.

V razgovoru pa je bilo jasno povedano, da bi brez pomoči marsikatere Selanke in marsikaterega Selana bilo mučno in skoraj nemogoče obdržati društvo. Posebej se je vodja sekcije v imenu vseh igralcev zahvalil gospe Travnik, pd. Unčiji, ki pere preznojene in zamazane majice. Zahvalil pa se je vsem igralcem, odbornikom, trenerju Pristovniku in vsem zvestim navijačem.

F. W.

Lani je nogometno ekipo zapustil vratar Marič

Mag. Oraže: ne mesto, važno je delo

Na občnem zboru SAK so izrazili željo, da bi nekdo strokovno prevzel moštvo mladincev, ki sta ga dosedaj imela na skrbi Albert Smrečnik in Andrej Kumer. Želja vseh je bila, da moštvo prevzame mag. Mirko Oraže, dolgoletni igralec SAK-a in sedaj profesor na Slovenski gimnaziji. Mag. Oraže je zaprosil za kratek čas v premislek, no, sedaj pa ga vidimo kot zvestega spremljevalca in trenerja mladincev.

Mag. Mirko Oraže v pogovoru s tajnikom SAK-a Miho Zablatnikom

NT: Gospod Oraže, kdaj ste prišli k SAK-u?

Mag. Oraže: Ko se je SAK pred desetimi leti ustanovljal, sem igral pri Žitari vasi v obrambi. Takoj sem si želel igrati pri slovenskem moštvu, vendar me Žitara vas ni hotela oddati in sem leto dni „stal“. Potem pa sem igral pri SAK-u v obrambi do pomladi 1978.

NT: Igrali ste v obrambi. Bi nam povedali, katerih iger se še najbolj spominjate?

Mag. Oraže: Tu je naš največji uspeh do takrat — vzpon v 1. razred. Zame najbolj zanimiva tekma je bila v mojem drugem letu igranja. Igrali smo proti Šmarjeti, takrat je šlo že za prvo mesto, in vodili nekaj minut pred koncem 2:1. Dal sem avtogol in točka je šla po vodi... Za moštvo je bila odločilna tekma tudi tista proti Rudi. Tudi v tem letu smo igrali za prvo mesto. Bil je angleški teden. V nedeljo smo igrali pr-

vo tekmo proti Metlovi, poznejšemu prvaku, in zmagali 2:1. Vsi časopisi so že pisali, da smo zreli za podligo. V četrtek je sledila tekma proti Žitari vasi, igrali smo neodločeno 2:2, v nedeljo pa tekma proti Rudi. V jesenskem kolu smo proti Rudi zmagali 14:0, v Rudi pa je dobil naš golman Mikl pet golov in smo igro zgubili 5:1.

NT: Med tem časom ste doštudirali v Gradcu biologijo, fiziko in kemijo...

Mag. Oraže: Potem sem začel januarja 1978 poučevati na Slovenski gimnaziji, na občnem zboru pa so me prosili, naj poleg gospodov Smrečnika in Kumra prevzamem strokovno delo z mladinci.

NT: Polovico sezone delate že z mladinci. Težave ste že spoznali, kje tičijo?

Mag. Oraže: Začetka smo načrtovali trening vsak teden enkrat po dve uri. Ko nismo več imeli igrišča, treninga prak-

tično ni bilo več. Primorani smo bili, da se šele pred igro pripravljamo na tekmo.

NT: Kako je z rezultati vašega dela?

Mag. Oraže: Zasedamo tretje mesto. Vendar to ni važno. Vidijo se že igralske poteze, fantje konsekvntno sledijo navodilom, tu je borbenost in disciplina. Izgubili smo v začetku sezone proti prvemu in drugemu. Poglejmo tekmi proti Podkrnosu, ki zdaj vodi in zadnjo tekmo proti Donau-u iz ŠentruPERTA: Še v prvem polčasu so naši bili proti Podkrnosu samo za gol zadaj, zaradi nediscipliniranih igralcev je SAK izgubil 4:0. In zadnja tekma proti Donau-u: v prvih petih minutah smo dobili gol. To naših ni spravilo ob koncept in disciplino. V zadnjih desetih minutah smo dali dva gola in še zastrelili enajstmetrovko.

NT: Kaj bi s temi primeri povedali?

Mag. Oraže: Fantje sami vidijo, da lahko s strategijo in disciplino zmagujejo. Rad pa bi povedal, da največ k uspehu mladincev doprinašajo starši. Če pomislimo, da so njihovi otroci nedeljo za nedeljo na igriščih, si lahko predstavljamo, kakšna obremenitev je to za vsako družino. Zato velja staršem pravzaprav največja zahvala, da kažejo toliko razumevanja za slovenski šport.

NT: Za zaključek: katero mesto pričakujete v končnem obračunu?

Mag. Oraže: Rekel sem že, da mesto ni važno. Seveda imam osebni cilj, to je tretje mesto, ki ga zdaj zasedamo. Bolj važno je redno delo z mladino, da se mladince pripravljajo za prvo moštvo. Če gledamo samo na mesto, jih samo postavim pod „dril“. Naš cilj je, da zajamemo čim širši krog slovenskih mladincev in jih vključimo v organiziran slovenski šport!

Božične pesmi v Ukvah

V nedeljo, 23. decembra 1979, popoldne, je bil v farni dvorani v Ukvah koncert božičnih pesmi, ki so ga oblikovali poleg domačega otroškega in cerkvenega zbora, ki ju vodi župnik Gariup še pevke in pevci iz Sel — dirigent Franci Čertov — ter tamburaški ansambel iz Hodiš pod vodstvom Dorice Sabotnik. Koncert v ogreti cerkvi je posnela tudi slovenska postaja radio Trst A in ga oddajala v tednu po Božiču. Vabila za ta koncert so bila trijezična: slovenska, nemška in italijanska.

SPD „Zarja“ v Železni Kapli 12. SANKARŠKE TEKME

ki bodo 6. 1. 1980 pri Hrevelniku v Lepeni. Start: 12.30. Razdelitev štartnih števil in prijav izključno samo od 11. do 12. ure pri cilju.

Tekmuje se samo z ljudskimi sankami in na lastno odgovornost.

SPD „Danica“ v Šentvidu v Podjuni vabi na igro

„NAVAĐEN ČLOVEK“

ki bo v soboto, 5. 1. 1980, ob 19.30 pri Voglu v Šentprimožu. Gostuje igralska skupina SPD „Vrtača“ iz Slovenjega Plajberka.

Športno društvo DSG Sele vabi na

5. NOVOLETNI MEDNARODNI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

ki bo v nedeljo, 6. 1. 1980, v farni dvorani v Selah — pod pokroviteljstvom Slovenske športne zveze v Celovcu. Otvoritev je ob 11. uri.

- SAMSKI, pri 40. letih, vitke postave, nekadilec, izobražen, zaposlen pri veliki internacionalni družbi, vendar navezan na domače kraje in deželo, želi spoznati preprosto verno dekletko okrog 30 za skupno življenjsko pot. Pišite na Naš tednik pod šifro „Rož, Podjuna, Zila“.

- ŠENTJAKOB: Naraščaj družini Antonič na Reki pri Šentjakobu so prinesli malega Markusa. Babici, dedeju in seveda mladi mamicami iskrene čestitke!

- PROĐAM APARAT, kateri takoj prežene miši in podgane. Interesenti se naj javijo na uredništvo NT, tel. 0 42 22 / 72 5 65.

Izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Zrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ringl 26.